

tuổi ngọc

TUẦN BÁO CỦA TUỔI VỪA LỚN

MAI THẢO • HUỖNH PHAN ANH • HOÀNG ANH TUẤN •
NGUYỄN XUÂN HOÀNG • TRÙNG DƯƠNG • HUY CẬN • TÙ
KẾ TƯỜNG • GIANG THANH • MÂY HẠ • NAM TRẦN • KHUÊ
VIỆT TRƯỜNG • YÊU DẤU • NHƯ LUÂN • L.K. HƯƠNG •
THỦY NHI • NGUYỄN PHƯƠNG • NGUYỄN HOÀI NHƠN • MAI
PHẠM ANH ĐÀO • TRẦM SƠN • LÊ NGUYỄN MAI TRẮNG •
NGUYỄN ĐĂNG HÀ • NGUYỄN ĐÌNH HIẾU • HÀ THU THỦY •
UYÊN MI • T. TH. • TRẦN VĂN NGHĨA • H. TRÂM.

viết
về mùa
vào
học

Như một chỗ
nghỉ chân

hội quán CÂY TRÈ

nơi gặp gỡ lý tưởng
của tuổi trẻ hôm nay

- Mỗi đêm thứ sáu sinh hoạt văn nghệ của anh em Quán Văn ngày xưa.
- Sinh hoạt văn nghệ mỗi đêm thứ bảy, chủ nhật từ 19 giờ 30.
- NHỮNG NGÀY KHÁC MỞ CỬA TỪ 8 GIỜ ĐẾN 22 GIỜ

Hội Quán Cây Trè

2 bis Đinh Tiên Hoàng SAIGON

KHÁNH LY kính mời

về số vào học

Số viết về Ngày Vào Học đang nằm trên tay bạn đọc. Một vài tác giả như nhà văn Nhật Tiến, nhà văn Hoàng Hải Thủy có tên in ngoài bìa nhưng thiếu bài. Đó là lỗi tại tòa soạn không chịu chuẩn bị bài vở đã vùi vùi vàng trình bày bìa. Xin bạn đọc và hai nhà văn Nhật Tiến, Hoàng Hải Thủy tha lỗi cho Tuổi Ngọc. Cũng ở số Ngày Vào Học, Tuổi Ngọc đăng lại bài của các nhà văn Mai Thảo, Nguyễn Xuân Hoàng, Hoàng Anh Tuấn, Nguyễn Mạnh Côn đã đăng ở số Vào Học số 12, Tuổi Ngọc bộ cũ, vì nghĩ rằng kỷ niệm chỉ hồi tưởng một lần, nhất là kỷ niệm tựu trường. Riêng bài Tân toán học là gì của Nguyễn Mạnh Côn, đăng lại là một sự cần thiết cho niên học mới. Như bạn đọc đã rõ, mỗi số đặc biệt, tòa soạn phải gác những mục thường xuyên. Số 13, để tưởng niệm thi sĩ tài ba Đinh Hùng, Tuổi Ngọc sẽ có bài viết về Đinh Hùng và hân hạnh đăng nhiều bài thơ tình yêu của Đinh Hùng. Số 16 sẽ là số viết về tình thương của cha. Hình ảnh người cha rất hiếm hoi trong văn chương Việt Nam. Hầu như, chúng ta chỉ viết về mẹ. Công cha như núi Thái. Vậy phải viết về Thái Sơn, ngọn núi của tình thương sau nhiều năm tháng đã viết về sira trong nguồn, nguồn thương yêu của mẹ. Bạn đọc hãy viết về con ốc nhỏ thu cả đại dương trong lòng, hãy gửi những bông hoa tím tím cắm trên bình Tuổi Ngọc 16 để tặng cha. Song song với những cố gắng làm hay, làm đẹp Tuổi Ngọc, cơ sở xuất bản và báo chí Tuổi Ngọc đã giới thiệu Anh em kiến vàng, truyện dài của Đinh Tiến Luyến, một truyện dài mở đầu công việc xuất bản liên tục của Tuổi Ngọc và cũng là truyện dài đầu tiên mang dấu hiệu Hoa Hưởng Dương. Bạn đọc đã ủng hộ tuần báo Tuổi Ngọc, xin bạn đọc ủng hộ sách Tuổi Ngọc, hãy thử một lần đọc Anh em kiến vàng để biết công trình ấn loát, nội dung tác phẩm và hiệu thiện chí của Tuổi Ngọc. Xin bạn đọc hãy khích lệ những người mượn sách báo Tuổi Ngọc đừng mượn nữa. Bởi mượn sách báo Tuổi Ngọc là giết chết Tuổi Ngọc. Mà lần này. Tuổi Ngọc chết, sẽ không thể mọc đầu lên nữa. Chúng tôi thành thật cáo lỗi cùng các bạn đọc đã viết thư về hỏi mua sách dài hạn vì sự chậm trễ trả lời. Điều lệ và lịch trình phát hành sách in chưa xong. Khoảng tuần lễ nữa bạn đọc sẽ nhận được điều lệ và lịch trình phát hành để nghị bán niên 1971 gửi tới bạn đọc bằng đường bưu điện. Thư tòa soạn đã làm mất thì giờ của bạn đọc. Thôi, xin mời bạn đọc sống lại những kỷ niệm ngày tựu trường...

THƠ MÙA VÀO HỌC

tựu trường

Giờ nao nước của một thời trẻ dại
Hỡi ngôi náu, hỡi tường trắng, cửa
      gương
Những chàng trai mười lăm tuổi vào
      trường
Rương nhỏ nhỏ với linh hồn bằng
      ngọc

Sấp hạnh phúc như chương trình
      lớp học
Bưởi chiều đầu họ tìm bạn kết
      duyên
Trong sân trường tưởng dạo giữa
      Đào-viên

Quần áo trắng đẹp như lòng mới mẽ
Chấn non dại ngập ngừng từng bước
      nhẹ
Tim run run trăm tình cảm rứt rứt
Tuổi mười lăm gấp sách lại, đứng
      nghe
Lòng mới nở giữa tay đời ấm áp

Tựu trường đó, lòng tôi vừa bắt gặp
Nỗi xôn xao thắm lặng ở trong rương
Cửa chàng trai mười lăm tuổi vào
      trường
Mắt tin cậy và tóc vừa dưỡng trẻ

Người bạn nhỏ, cho lòng tôi theo
      ghé
Không nổi gì có thể vượt ve hơn
Đêm tựu trường mùi cửa sổ mới sơn
Tủ mới đánh, và lòng trai thom
      ngát.

ngủ chung

Ôi rét đêm nay mấy học trò
Ngủ chung giường hẹp, trốn bơ vơ
— Có hồn vụn thuở buồn đơn chiếc
Có lẽ đêm nay cũng ngủ nhờ

Lạnh lùng biết mấy lấm thán xương
Án ai xưa kia kiếp ngủ giường
Đâu nữa tay choàng làm gối ấm
Còn đâu đôi lứa chuyện canh sương

Ai đắp mền cho, trải nệm là
Đêm dày ướt rượi khi tha ma
Coi chừng cửa mộ quên không khép
Địa phủ hàn phong lọt cả mà

Trốn tránh bơ vơ, chạy ngủ lang
Hồn ơi! có nhớ giặc trần gian
Nệm là hơi thở, da: chân ấm
Xương cọ vào xương bột nỡ hân.

HUY CẬN

những kẻ đợi chờ

Hỡi các anh đi dáng hững hờ
Đầu cao, tóc ngược, mắt theo mơ
Đề dành một phút thương ai với
Ôi, biết bao nhiêu kẻ đợi chờ
Họ chưa hề đẹp, lúc xuân sang
Đem sắc dem duyên điếm mọi năng
Đôi chút hồng đào lên má nở
Rồi thôi, — họ chẳng dám nhìn gương
Sơn phấn bao giờ đủ tốt tươi
Sắc màu đẹp quá, áo hơn người
Thư tình không lạc trong tay mỗi
Đã nản thêu thùa, kim chỉ ôi

Mỗi ngày trông những thiếu niên qua
Gót giậm kêu nhanh trước cửa nhà
Họ chưa nhớ thương, — và mỗi tối
Ấy là sa mạc của buồng hoa

Mùa đông đến gối rét tê bông
Máu giữa lòng đơn uổng ấm nồng
Hồn ước chung đôi, thân lạnh lẽ
Vào nằm chia lạnh với chăn không

Họ nói: thôi mong gặp gỡ gì
Xuân mình lấm cả đã trôi đi...
— Thế rồi họ khóc không nghe tiếng
Trong lúc trăng tàn bạt gió khuya.
XUÂN DIỆU

thư cho em

Sàigòn, ngày 1 tháng 8

Em thân mến,

Lẽ ra tôi phải trả lời thư em từ lâu rồi mới phải, nhất là em lại đang mong tôi góp ý kiến với em về việc chọn ngành học cho những năm đại học sắp tới. Phải chỉ có một buổi đẹp trời nào đó, em có thể đến tôi để mình dẫn nhau ra một quán cà phê nào đó, chắc là hào hứng cho tôi hơn là phải ngồi viết thư trả lời em... Nhưng thôi, dẫu sao thì tôi cũng đang ngồi viết thư cho em đây, và tôi hy vọng là lá thư này không đến với em quá trễ, có phải thế không có Tú Mối ?

Trước hết, tôi cũng xin có lời mừng cho cô em gái đồng thời là độc giả của tôi đã thanh toán xong được một quãng đường có lẽ là vất vả nhất trong suốt thời gian đi học : giai đoạn trung học, để có đủ điều kiện bước vào giai đoạn đại học có tính cách quyết định đến cả tương lai của mình. Dĩ nhiên là tôi hoàn toàn đồng ý với em khi quan niệm rằng gái trai gì thì cũng phải, nếu có cơ hội, học cho tới nơi tới chốn, đặc biệt là trong thời buổi này khi mà cuộc chiến hiện nay tuy đã kéo dài quá lâu nhưng chưa biết đến bao giờ mới thực sự kết thúc, và cho dù nó có kết thúc thì điều đó cũng chưa có nghĩa là chúng ta, những người Việt Nam, được quyền thờ đánh phá một cái để mà hưởng thụ cuộc sống, bởi vì với tôi, giai đoạn cam go nhất, có tính cách quyết định nhất, vẫn là giai đoạn hậu chiến, khi mà sự phát triển của chúng ta nếu bị chậm trễ sẽ không còn những bị cáo để cho phép chúng ta đổ tội như hiện nay, và bị cáo lúc đó sẽ chính là chúng ta vậy. Bởi thế, tôi quan niệm ngay từ bây giờ, ngay trong lòng cuộc chiến này, chúng ta cần phải có những sửa soạn, mà sửa soạn đầu tiên nhất là vấn đề nhân sự, vấn đề chuyên viên cho những dự án mai hậu của thời hậu chiến...

Tôi gần như rung rung khi đọc thư em và không khỏi so sánh em bây giờ với tôi hồi bằng tuổi em. Cũng mười tám tuổi, mà sao khi bằng tuổi em cách đây mười năm lại có thể đàn độn ngu ngơ đến vậy. Em đừng cho tôi là đang « bốc thơm » em, vì tôi chẳng ăn cái giải gì trong việc « bốc thơm » em hết. Tôi nói với tất cả sự chân thực và lạc quan đặt nơi những người gọi là đến sau tôi. Vàng, em chín chắn hơn tôi tưởng. Và tôi xúc động vì điều đó.

Nếu tôi đã gặp một sự hướng dẫn nghiêm chỉnh trong thời gian ngồi ở ghế trung học cũng như sau này bước vào đại học, chắc chắn tôi đã không đến nỗi, sau bảy tám năm bỏ dở việc học, bây giờ lại trở lại ghi danh học tiếp mấy năm còn lại ở Luật. Em đừng nghĩ rằng tôi

than thân trách phận nhé, bởi vì tôi rất kỵ cái việc tôi chân thực kể lại với em những cái thiếu may mắn của tôi chỉ để em thấy thêm vững tin mà bước tới với ý nghĩ rằng, mình hơn chị ấy thì thế nào rồi mình cũng sẽ tiến xa hơn chị ấy, và tôi cũng thành tin như thế đó em.

Phải, em ạ. Dù tôi đồng ý với Taine—hắn em chưa bao giờ ông này mà em đã học trong chương trình Triết học nhất?—, rằng con người do hoàn cảnh cấu tạo thật đấy, nhưng tôi vẫn ghét cái sự cấu tạo ấy của hoàn cảnh bởi tôi đã được hân hạnh làm nạn nhân. Cái thói của tôi chọn những ngành học ít ai chọn, và tôi đã một hai chọn ban Toán. Nhưng vì hoàn cảnh gia đình, tôi đã chọn ban Văn Chương vì tôi đã đậu Bình thứ Trung học, được phép vào đệ tam trường công để chấm dứt những năm lang bang qua đủ các trường tư, nhưng trường tư mà tôi xin vào lại chỉ còn chỗ ở những lớp Văn Chương, thôi mà cái hoàn cảnh gia đình đã không cho tôi tiếp tục từ chối. Theo học ban Văn chương, đương nhiên là lên đại học, tự chọn lựa ngành của tôi cũng bị hạn chế, lại thêm những biến cố xảy ra trong thời gian tôi học chuyên vào đại học và tôi bị cuốn hút khỏi ghế nhà trường sau hai ba năm gì đó... Nếu hồi đó tôi biết rằng những xáo trộn ở lứa tuổi mới lớn chỉ là những cái gì tạm thời, một tình trạng khó tiêu giai đoạn, chắc chắn tôi ngu ngơ như vậy đó, so với em bây giờ, không thua ai được, phải không ?

Rút cục, tôi vẫn chưa góp được chút ý kiến gì về việc chọn ngành của em nhỉ? Với tôi thực sự cái ngành học không quan trọng cho bằng cái ý hướng của mỗi cá nhân khi chọn ngành học đó, chưa kể đến việc sau khi ra trường, liệu cái ý hướng đó có còn bám được lấy mình hay là chính mình đã đánh rơi nó ở dọc đường mất rồi. Vì thế, có ý hướng là một chuyện, làm thế nào để nuôi dưỡng cái ý hướng ấy lại cũng là một việc cần thiết không kém. Đây là một vấn đề cần được thảo luận dài dài, thành ra trong một lá thư ngắn ngủi như thế này, tôi chỉ có thể nói với em một cách khái lược vậy thôi.

Có thể lá thư này đã không mang lại cho em một giải đáp thỏa đáng như em vẫn mong đợi—bởi vì ngay cả một cái « masterpiece » cũng chỉ nên đóng vai trò « gợi ý » với người đọc mà thôi, huống hồ là một lá thư, phải không em ?

Vì vậy, tôi chỉ còn biết gửi đến em lời nhắn nhủ : dù sao, hãy nén hành trang cho chặt cho đầy, trước khi khởi sự đi vào đời và tôi tin rằng em đủ điều kiện cũng như hoàn cảnh thuận lợi để thực hiện điều đó. Chân thành chúc em thành công.

Một người bạn của em,
T.D.

trùng dương

MỘT SỚM MAI RA ĐƯỜNG

huỳnh phan anh

Một sớm mai mở cửa bước ra đường. Một ngày ở trước mặt, xôn xao và hứa hẹn, đang chào đón đợi chờ. Cả mọi ngày, hay đúng ra một thế giới mới mẻ với trăm ngàn cánh cửa mở toang với trăm ngàn tiếng vẫy gọi. Một sớm mai ra đường. Còn gì sung sướng, ân huệ hơn khi đếm những bước đầu tiên trên hè phố, đi giữa những tiếng động xôn xao của đời sống, lẫn lộn giữa những đám đông lạ mặt: đi như một người khách lạ, đi như một kẻ phiêu lưu: đi như một nhà thám hiểm.

Một sớm mai ra đường. Cơ hội của những rộn ràng lay tỉnh tâm hồn. Cơ hội của những xao xuyên phập phồng hơi thở. Đó là hứa hẹn của một ngày đời với trăm ngàn bí ẩn, một sự sống hoàn toàn mới lạ hiện lên từ những tro tàn quá khứ. Đó chính là vẻ đẹp chưa từng có sẵn sàng hiến tặng. Còn gì kỳ diệu cho bằng một ngày đang ở trước mặt. Một ngày, một lập lại và một bảo hiệu của một ngày khác đã xảy ra hay chưa xảy ra trên giòng đời miên tục. Ngày không chỉ là một kế tiếp luân phiên của đêm, cũng như ngược lại. Chỉ một sự chiếu rọi của thái dương thôi không đủ để phân định đêm, ngày. Bởi còn cái gì khác nữa. Ngày còn có mơ. Đêm còn có mộng. Ngày còn có bóng tối của nó. Cũng như đêm có ánh sáng cho riêng mình. Ngày và đêm có vóc dáng, hơi thở và sự sống riêng cho chúng. Ngày và đêm có sức nặng của một vũ trụ. Đó chính là những vũ trụ trong đó ta lạc lối đi, mất lối về. Và để nói theo chữ dùng của một nhà thơ, có những đêm không đêm, có những ngày không ngày.

Một ngày trước mặt. Một ngày để sống. A! Ta chỉ là một mảnh linh hồn bé nhỏ, một căn phần hạn hẹp. Nhưng viễn tượng của một ngày vẫn bát ngát không cùng dưới mắt ta, trong vòng tay ta. Một ngày để sống. Đứng trước đó là một sự việc tầm thường. Không còn gì tầm thường nữa. Không còn gì quen thuộc nữa. Một ngày ở trước mặt không là một ngày ở sau lưng, đã mơ hồ trong trí nhớ an phận và đáng ghét. Ta đã sống một ngày. Điều này không còn mang một ý nghĩa nào nữa khác hơn một lời rên rỉ hay mếu

nguyên đầy chất ấu trĩ và lãng mạn. Vô nghĩa thay cho một ngày đã sống qua, chỉ còn để lại những âm vang yếu ớt, không còn để lại gì.

Ngày ở trước mặt. Đời ở trước mặt. Còn nổi thách thức nào ngạo nghễ hơn. Còn sự mời gọi nào nồng nàn hơn. Và còn cuộc mạo hiểm nào hứa hẹn những chân trời kỳ thú hơn. Trên ngưỡng cửa một ngày đời sáng nay không đứng ta nghe lòng mình rộn rã lạ thường, một tình cảm có thể ta từng biết tới, nhìn lại, tra xét. Ta bé nhỏ lại. Ta thẹn thùng hơn. Ta trở nên sợ sệt. Ta có cảm giác ngỡ ngàng của những ngày thơ ấu xa xôi làm tưởng đã mất hẳn vào vùng quên lãng. Ta đang sống trong kỷ niệm của lần đầu tiên nép mình dưới bóng mẹ bước vào ngưỡng cửa lớp học vỡ lòng. Đó là lần đầu tiên ta từ một thế giới đã quen thuộc ngày ngày bước vào một thế giới khác với những mùi hương khác, những lễ nghi khác. Đó là lần đầu tiên ta, đứa bé thơ ngây biết run sợ hoang mang dưới một chân trời hứa hẹn bất trắc và hiểm nguy. Vâng, đó là lần đầu tiên, ta biết đến một kinh nghiệm quý báu của cuộc đời này, thứ kinh nghiệm mai đây sẽ còn trở lại tìm kiếm ta nhiều lần và mỗi lần trong một khuôn mặt, một hình thù, một vóc dáng mới lạ: cuộc đời này không là một dòng nước êm đềm mãi mãi, sống không có nghĩa là hoài hoài bay nhảy mơ mộng giữa những thiên thần quen mặt. Buổi học đầu tiên. A! Ta đang sống lại buổi khai trường thứ nhất trong đời với những trống ngực bồng bồng với những giọt lệ ứa ứa với trọn vẹn một tâm hồn non dại buồn tủi tủi chực òa lên trong tiếng khóc nức nở trong chuyến phiêu lưu quan trọng nhất đời. Hơn là chuyến phiêu lưu. Đó là chuyến đi đầy ắp của tuổi thơ ra khỏi mái ấm của gia đình, vòng tay bao dung của mẹ, để rồi phải chạm mặt và còn chạm mặt hoài hoài với gian nguy trắc trở. Hồi những đứa bé đến trường sáng hôm nay trong buổi học vỡ lòng, hồi những tâm hồn trính nguyên như trang giấy trắng đang sắp sửa đón nhận những nét chữ đầu tiên, ta muốn chia sẻ cùng các em những nhịp tim rộn ràng cùng với tất cả những tình cảm bơ vơ của các em đẹp tuyệt vời và đẹp như thần thánh trong buổi nhập trường. Ta muốn tâm hồn ta trở về với tâm hồn các em, trở về và ở lại với tâm hồn đó đời đời. Ôi! ta đã dại dột đánh mất tâm hồn thơ ngây của tuổi nhỏ. Ta đã căn cứ quá nhiều. Ta tưởng rằng ta đã sống. Nhưng chính ta là đang chết trong sự già nua vàng úa không phải của tuổi tác mà của tâm hồn lười biếng, mệt mỏi, thủ phận cầu an. Từ bao lâu rồi ta đã nhìn cuộc sống như một định mệnh im lìm như một quyền sách đã đóng lại. Từ bao lâu rồi, ta đã giam giữ đời sống trong ngục tù của một mô hình ảnh, chữ nghĩa khô cạn sức sống. Ta đã sống? Không? Chính là ta đã giết lần mòn sự sống quanh ta.

Sáng hôm nay mở cửa bước ra đường. Ta muốn đóng vai một nhân loại đầu tiên bỡ ngỡ. Mặt trời mọc ở Phương Đông. Ta muốn rằng đó phải là mặt trời đầu tiên.

NẾU BUỔI SÁNG HÔM NAY

NGUYỄN XUÂN HOÀNG

Nếu buổi sáng hôm nay, ngày bắt đầu cho một niên học mới của các em, Lầu trời có hạ thấp xuống tận mái ngói và những đám mây xám trên cao kia có làm cho các em ngại ngừng cơn mưa đại dột có thể bới ướt quần áo mới mà các em đang mặc thì chính là cũng với bầu trời xanh xám ấy, đám mây chập chùng kia, nỗi lo âu nọ đã một buổi vây quanh tôi cách đây không đầy mười lăm năm.

Nếu buổi sáng hôm nay, ngày đầu tiên đến trường sau ba tháng nghỉ hè các em có nghe được trái tim mình đập rộn ràng vì sắp gặp lại bạn bè cùng lớp, sắp nhìn lại một cách luyến tiếc những dấu vết quen thuộc trên mặt gỗ, dưới học bàn cũ (vì đã phải đổi lớp khác, lớn hơn), ngửi được một cách tinh cờ mùi thơm dịu dàng nhưng ngậy ngất tỏa từ những trang sách mới đang nằm mở trên tay các em, thì cũng chính là nhịp đập rộn ràng ấy của trái tim mà tôi đã bắt gặp, đã nghe thấy, đã nhìn ngắm, đã ngất ngày thuở đó không lâu là bao.

Nếu buổi sáng hôm nay, ngồi trong lớp học, giữa bốn bức tường còn xông ngái mùi vôi mới quét làm các em ngộp thở, tấm bản đồ Việt Nam treo trên vách trước mặt có làm các em tưởng đến những bài Địa Lý dài dặc, cây thước kẻ bằng gỗ mun trên tay thầy (cô) khua động mặt bàn có làm cho mạch máu trong cơ thể các em đôi lúc muốn ngưng chảy, thì chính là tôi đã hết sức giống các em buổi sáng hôm đó cách đây nào có xa xôi gì đâu.

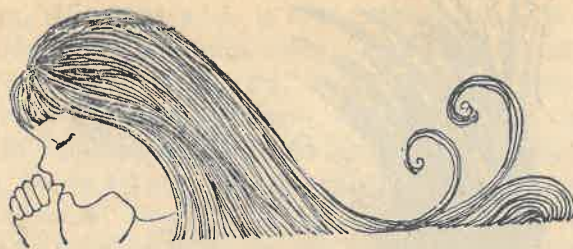
Nếu buổi sáng hôm nay, bài thầy giảng mở đầu lớp học có bị tiếng sảng cắt ngang, cơn mưa to có rơi ào ạt trên mái ngói và ngoài sân trường nhầy nhụa bùn dơ những ngọn cỏ non tằm ướt màu xanh biếc có làm các em vừa lo sợ hãi hùng vừa ước ao thích thú, thì hình ảnh đó chính là hình ảnh mà nay tôi vẫn còn cất giữ trong tâm trí phiền muộn mình.

Nếu buổi sáng hôm nay, khi hăm hở bước vào lớp học các em có tu ngưu vì bàn ghế trống trơn, cột ngả tường xiêu, bản đồ cháy xém, dấu đạn ghim lỗ chỗ trên từng mặt ghế và trường sở buồn thiu không còn tiếng nói bạn bè, thầy cô cũng vắng mặt, thì nỗi buồn thâm ấy của các em cũng chính là nỗi thâm sâu mà tôi đã xót xa hồi nọ.

Nếu buổi sáng hôm nay, ngày thứ nhất của niên khóa mới, băng qua bờ ruộng hẹp, dưới cơn mưa tầm tã trên đường đến trường các em có nghe thấy tiếng đạn rít dưới hố bom, áo quần sách vở các em có ướt bùn vì chui nhủi tránh đạn, thì các em cũng nhớ cho rằng cảnh ấy đã có lần xảy đến cho tôi.

Nếu buổi sáng hôm nay, ngày đầu tiên của một năm học mới, thầy các em không đến kịp giờ, và không bao giờ còn có thể đến kịp với các em nữa vì lúc ấy ở một nơi nào đó trên đất nước miền yêu đau khổ này người đàn ông ấy đang ôm súng, đang chiến đấu, đang bị thương, đã biệt tích, đang chết cho các em có thể lớn lên, các em biết không nước mắt các em đang chảy dạt dào bây giờ những hàng lệ đó trước đây tôi đã từng để yên cho chúng lăn dài trên gò má mình. Nếu buổi sáng hôm nay, ngày bắt đầu cho một năm học mới...

Ôi bao nhiêu ngày tự trường trong đời ta !

VÀO HỌC

TỪ KẾ TỪỜNG

Nắng mới trở hôm qua trong mắt với
Trời thu vàng cây lá tuổi mười lăm
Em ngồi hong chiếu phượng đỏ
tháng năm
Giọng tóc mát và thơm hương bồ kết
Trên tay đó những ngày vui vừa hết
Năm ngón buồn nhỏ nhẹ chuyện
thời gian
Chút tình anh em có giữ trong khăn
Cùng sách vở nhuộm sần qua tháng
tám
Những tờ thư xưa, hồng màu giấy
chậm
Lòng bây giờ ngo ngác chút sâu bay
Vườn cúc vàng bóng rụng nở trên cây
Em có nhớ sáng ngày mai vào học ?
Đêm nay ngủ nằm mơ anh sẽ khóc
Bóng trắng xanh nao nức rụng bên
vườn
Ôi tự trường, nghe nhớ quá mùi
hương
Ngày thơ ấu đi trên đường lá biếc
Quần áo mới, may trong ngày giáp tết
Mặc đôi hôm đem ủ nắng xuân hồng
Anh ngồi mơ bày én ngậm mùa bông
Thuở trời đất còn thơm hương cỏ mặt
Anh vào lớp trời thu, mây xuống
thấp
Lòng rộn lên trên những cánh mười
giò
Hồi hộp như con nhện mới giăng tơ

Hồn ngo ngác nhìn quanh bàn ghế
mới
Đời tự đó đã nghe vừa thay đổi
Và bao la như sóng biển muôn trùng
Anh ngồi nghe hồn thảo mộc xanh
bóng
Niềm vui vỡ cùng những viên phấn
trắng
Đường thu ấu cây dài che bóng nắng
Bầy chim ngoan theo với bước anh về
Đầu mùa thu hia hắt sợi mưa thưa
Trang vở mới thơm như lòng tuổi nhỏ
Trường lớp ấy chỉ còn trong trí nhớ
Áo học trò cởi bỏ bước vào đời
Yêu làm sao chiều hái lá mỏng rơi
Pha mực sần, sáng mai anh vào học

Đêm nay ngủ nằm mơ anh sẽ khóc
Và thương em vụng dại sớm mai này
Ngày tự trường theo với lá me bay
Mùa thu chớm vàng hoe trên xác nắng
Thu sẽ chờ tình anh làm mây trắng
(Qua nhà em mây trắng sẽ rụng buồn)
Cơn mưa dài quay quắt sớm tinh
sương
Không phải lạnh, chỉ se vừa hơi rét
Giọng tóc mát vẫn thơm hương bồ kết
Áo dài ngoan chán nhỏ nhẹ như lòng
Thơ anh buồn đem trải giữa hư không
Và đường vắng, em cười xanh mắt
biếc.

mưa trên đầu cò trắng của tôi

TRẦN NGHÈ

Đưa em tôi về đọc bài. Tôi đang may tiếp chiếc áo cho em tôi. Chỉ còn non một tuần là ngày khai trường của nó. Trái tim tôi bồi hồi. Như con sâu thức dậy sau mùa đông. Con sâu sẽ biến thành con bướm. Nhưng tôi muốn đời vẫn là tôi.

Tôi vừa học xong bậc trung học. Trước mắt tôi còn cả một con đường dài. Tôi biết thế và nhủ mình phải làm xong. Nhưng tôi không khỏi bàng hoàng khi lũ em tôi sửa soạn đi học. Sao sau kỳ thi toàn không như sau kỳ thi bán? Đều như năm ngoái tôi yên tâm là năm nay mình còn năm đệ nhất. Các bạn tôi sửa soạn giấy tờ thi vào sư phạm. Những tờ phiếu lý lịch, giấy hạch kiểm làm tôi rối mắt. Gặp nhau là hỏi mi học chi? Tôi lơ láo chẳng buồn trả lời. Chúng tôi là lũ chim sửa soạn rời tổ đi tìm mồi.

Tiếng kêu còn non nớt, đôi cánh còn quá yếu mềm Tôi nghe thương tôi nhiều hơn, thương ba mẹ tôi nhiều hơn.

Ngoài kia khung trời mênh mông, sâu. Tôi bắt đầu khoá: cho mình chiếc áo ấm. Có người bảo với tôi: dưới kia trời lạnh lắm.

Tôi còn nhớ ngày khai trường năm tôi lên bốn tuổi. Tôi mặc chiếc áo đầm xanh, mới tinh còn thơm mùi vải, chiếc cặp và đôi giày tôi cũng thế. Bắt đầu từ buổi sáng hôm đó tôi siêng năng chải răng, rửa mặt. Khi bố mẹ dẫn

tôi đến trường, tôi tung tăng bên tà áo mẹ. Mẹ tôi cười nhìn tôi âu yếm. Hôm nay mỗi lần nhớ lại hồn tôi chùng xuống... « Thuở ấy lòng tôi phơi phới quá » khi cô giáo tóc vàng hoe đi vào lớp, tôi bắt đầu lo âu. Nhưng nỗi lo âu của tôi không phải là nỗi lo âu của người lớn, người lớn lo âu với tính toán. Tuổi nhỏ lo âu với 2 con mắt tròn xoe. Khi cô giáo nói với chúng tôi những tiếng lạ lùng, khi ba tôi nói nhỏ bên tai « Thôi con học ngoan, trưa ba mẹ đến đón ». Khi mẹ tôi cúi xuống hôn tôi, và dợm quay đi, mắt tôi bắt đầu cay và nước mắt từ từ chảy xuống má. Tôi không dám khóc lớn như ở nhà; giờ ra chơi tôi không buồn ngậm kẹo mà mẹ tôi đã gói theo trong cặp hồi sáng. Hôm đó, tôi đã thấy trời sao buồn thế và tôi nhớ những con chuồn chuồn ở trước vườn nhà tôi.

Trong suốt mười năm, những ngày khai trường của tôi cũng tương tự như thế; tuy nhiên những năm sau không « bù ngùi » bằng ngày đầu tiên tôi đi học. Hôm nay tôi ao ước tìm lại nỗi bù ngùi đó, nhưng trong hồn tôi đã thoáng thấy nếp nhăn. Tôi thêm nghe trái tim mình than thở hôm nay tôi sao buồn thế, nhưng bầu trời 14 năm về trước sẽ không uھر ngày tôi vào đại học. Vì hồn xưa của tôi đã mất. Tôi về đây đã 10 năm. Thành phố này cho tôi khá nhiều kỷ niệm. Khu vườn cũ của tôi không còn. Những con chuồn chuồn năm xưa của tôi đã chết.

Năm Đệ Nhị tôi đi học ngày đầu vào lúc trời mưa. Con đường đầy những áo mưa xanh đỏ. Không có bố mẹ nào đi đưa con. Năm đó hồn tôi đã bắt gặp những bàng hoàng, đã biết thương những ngày mưa. Tôi nhớ chiếc áo đầm xanh của tôi, nhớ hàng cây, nhớ cô giáo tóc vàng hoe, nhớ tà áo, nhớ cái hôn của mẹ tôi, nhớ đôi mắt âu yếm của ba tôi. Tôi hát nhỏ: « Hôm nay tôi đi học ». Những câu không điệu không vần ru tuổi thơ vào ngày khai trường.... » Tuổi hồng nào vừa lên sương khói... điệu buồn nào lên tiếng cho tháng ngày ưu phiền...

Buổi trưa đó đi học về tôi nhận được chiếc hộp lớn của ông bà nội tôi ở quê gửi lên. Tôi vui mừng và ngạc nhiên khi mở ra thấy trong đó là một bầy cò trắng. Ôi tôi thương lạ lùng những con cò trắng, chân và mỏ màu vàng, của ông tôi... « Năm nay cháu thi ông gửi cho cháu bầy cò này. Mỗi tháng, ở trong lớp được điểm cao, cháu hãy gắn một con cò vào hòn non bộ của ông làm cho cháu. Cháu nhé... » Tôi sung sướng đến chảy nước mắt. Tôi nâng niu đàn cò trắng của ông tôi cho. Từ đó tôi chăm học hơn. Mong đến cuối tháng, được điểm cao, chạy bay về nhà gắn thêm một chú cò lên hòn non bộ. Suốt mấy tháng trời ông tôi không lên vì đau yếu. Tôi nhìn đàn cò, chỉ mới ba bốn con, mà nhớ ông tôi. Và tôi khóc.

Khi chiếc hộp đựng cò của tôi nhẹ đi thì tôi cũng vừa xong năm đệ nhất. Ngày đi xem bằng về tôi ngần ngại ngồi nhìn đàn cò trắng của tôi. Lũ cò nhớn nhor, báo cho tôi mùa đông.

Buổi mai thức dậy, trời mát quá, tôi ngồi ngẩn ngơ bên bể nước. Bỗng có tiếng mẹ tôi gọi. A, hôm nay tôi đi học. Tôi quên mất là hôm nay tôi đi học.

Tôi vẫn còn thương áo dài trắng của Đồng Khánh. Khi đi ngang trường cũ, tôi nghe nỗi buồn nhẹ nhưng sâu kín phủ lấp hồn tôi. Tôi muốn đi vào lớp học cũ của tôi, ngồi lại chỗ của tôi bên nhỏ bạn thân nhất... Tôi không muốn bước thêm nữa, không muốn nhìn ngôi trường mới cũng khó dễ thương... Ý tưởng tôi dừng lại nhưng chân tôi vẫn bước. Tiếng guốc khó khan, hồn tôi trống không miệng tôi nhạt nhẽo. Nơi tôi đến đây nhóc cả người. Sáng nay bố mẹ không dẫn tôi đến trường. Chiếc áo đầm xanh được xếp cất dưới đáy tủ. Chiếc cặp cũ, đôi giày cũ của tôi không còn nữa. Trước mắt tôi đây những tiếng cười, những áo dài hoa đất tiền, những đôi giày gót cao, những đầu tóc chăm sóc khá kỹ... Không ai có vẻ rụt rè như ngày xưa, và không trái tim than thở hôm nay trời sao buồn thế. Tôi đến cạnh gốc cây già, bàng khuâng nhớ con nhỏ bạn thân nhất. Tự dưng tôi nghe đau ở bàn tay. A, có con kiến vàng. Tôi bỗng nhớ đến những con chuồn chuồn. Những con chuồn chuồn đã chết. Trái tim tôi chọt đau như bàn tay. Có lẽ con kiến vàng vừa cắn trái tim tôi. Bởi trái tim tôi không là tảng đá đen. Hôm nay tôi không biết khóc như ngày đầu tiên đi học. Áo dài trắng tôi đang mặc không phải là chiếc áo đầm xanh. Chuồn chuồn không phải là kiến vàng. Lòng tôi không còn biết than trời buồn dù trời sắp mưa. Hôm nay tôi đi học. Và có phải ngày khai trường nào cũng giống nhau? Chút hương xưa tìm về làm ngậm ngùi thêm quá khứ. Tôi nhớ đến đàn cò trắng của tôi ở nhà. Khi tôi bước lên thềm của Viện đại học thì trời bắt đầu mưa. Tôi lo âu khi nghĩ đến trời mưa trên đàn cò yêu dấu...

thuở vào học đệ tam

Sớm buổi đó mùa mưa mù ử dột
Trời sang thu lác lác lá vàng bay
Con đường nhỏ nằm in từng dấu
guốc
Mùa khai trường tôi giữ mãi trong
tay

Nhớ buổi đó áo rộn ràng màu mới
Áo bay bay trong hiu hắt mưa phùn
Em nghiêng nghiêng mái đầu đầy
mưa bụi
Em nghiêng nghiêng mái tóc có
mây lồng

Tôi ngơ ngẩn như nai vàng cảnh lạ
Ngắm em qua lòng vẫn thấy ngại
ngần

Theo bước em con đường sang mấy
ngã

Dấu chân em tôi dẫm lại thêm lần

Em cứ mãi vô tình đâu có biết
Vòng tay tôi hiền hậu cũng như
lòng
Tôi muốn giữ những gì đừng luyến
liếc
Có bao giờ em hiểu được ta không

Em vẫn mãi là một nàng công chúa
Tôi chỉ là tôi một gã si tình
Lòng em thắm đẹp như nhung lụa
Cho lòng tôi ôm nỗi buồn riêng

Đường em đi hết mùa bướm bướm
Cây phượng già đã trở màu xanh
Mái tóc em một trời thu sa rụng
Tôi nhìn theo buồn cứ mang mang

Tôi hay nhìn trộm em vào lớp
Mùa khai trường chỉ có mưa bay
Dáng em buồn như bàn ghế học
Tôi đứng sầu lạnh tuổi thơ ngày.

ngày tháng hạ

lương bảo vi cơ

Vậy mà rồi cũng được gần hai tháng xa xôi, Uyên và em không gặp nhau nữa bằng mỗi buổi sáng tươi mát, trong chiếc áo dài trắng thương yêu mang tên đức tả quân họ Lê.

Những buổi sáng nào chân vừa bước vào lớp, em đã đưa mắt tìm Uyên. Khi thấy Uyên đang ngồi đó đợi em, với mái tóc dài mượt xù Huế, là em cười toe, phóng nhanh đến chỗ em, cạnh bên Uyên, dứt vội cặp vào ngăn rồi Uyên và em, vừa đi vừa nhảy ra đến hàng bán của chị Cúc.

— Hôm nay mình ăn bánh mì gì, Uyên ?

— Bánh mì bì đi, à mà thôi, chị Cúc cho hai khúc bánh mì chả đi.

Em reo : — Ủ, đúng rồi, chả quế đó nha chị Cúc, đừng lấy chả lụa.

Ngày nào, Uyên và em cũng rủ nhau đến trường ăn sáng. Thường là bánh mì, nhưng mỗi lần dùng bánh mì, với một thứ, lúc thì fromage, khi thì bi... Đôi lúc hai đứa cãi nhau chí chóe cả lên, chỉ vì không nhớ rõ hôm trước ăn với gì, để hôm nay chọn thứ khác. Những lúc đó, chị Cúc làm chim Bò câu trắng, bán cho hai đứa bánh mì với đủ cả mọi thứ. Thế là yên chuyện. Nhưng những sáng nào, vào không thấy Uyên ngồi nơi bàn học là hôm đó, bụng em đói meo. Rồi trong suốt buổi học cứ có tiếng reo vang từ bụng em. Nhưng mặc, em chẳng thích ăn một mình.

Những giờ ra chơi, gió thổi nhiều làm tóc hai đứa quăn vào nhan. Gió mạnh quá, cây kem trên tay Uyên và em ăn không kịp, nhỏ cả vào vạt áo của nhau. Bần ghê. Nhưng em và Uyên vẫn không chừa. Vẫn cứ ăn kem cây trong gió. Trường em nhỏ bé, không vang danh, nhưng thật dễ thương với những ngọn gió ướp mát cả tóc ; những khóm trúc xanh hiền hòa và chóng nhón ; với một cây phượng vĩ gần cổng trường làm điểm thời gian cho những học trò con gái. Sau những cơn mưa sáng. Hoa mười giờ thắm hơn. Khóm trúc xanh hơn, lóng lánh những giọt nước thủy tinh, mà vô tình, Uyên cứ bắt em đưa đi dưới một nhánh trúc, Uyên chưa kịp hết ngạc nhiên thì một loạt giọt thủy tinh đã rơi đầy trên tóc, trên áo của Uyên. Và em cười vang lên, trong lúc Uyên chạy ra, bực tức giữ quần áo. Uyên cứ định trả đũa em, nhưng chẳng bao giờ được, vì em đều tinh khôn biết trước cả. Và Uyên chỉ còn biết giận dỗi, và em lại phải xin lỗi bằng một gói ô mai me, mà chúng em sẽ ăn chung. Em vẫn thích nghịch như thế, để được nhìn mái tóc nhưng huyền, gần những giọt nước thủy tinh của Uyên.

Những buổi trưa tan học, sau năm tiếng dài trong lớp, em và Uyên đi cạnh nhau, thật im lặng trong những sợi nắng vàng rực rỡ. Nhà Uyên ở mãi

Sài Gòn nên Uyên phải ngồi lại để đợi xe nhà đến đón, và thường bắt em đợi cùng cho đến khi xe đến. Uyên về. Còn lại em, lạc lõng trên con đường cùng tên trường, chói chang. Em chỉ muốn thu hình lại cho bé như con ốc. Một mình đi về. Em nghe thật buồn, thật cô đơn. Ước sao Uyên dọn lại ở gần nhà em nhỉ, để những lúc tan học, đi về có hai đứa, cho vui về một tí. Khi đó, dù những sợi nắng có dài hơn, có chói chang hơn, em cũng chẳng thèm nhàn mắt, mà sẽ rộn rã với Uyên. Vừa đi, chân vừa tìm đá một hòn sỏi hay một chiếc lá khô...

Vậy mà rồi hạ đến, làm một bức tường đỏ màu phượng vĩ, ngấm đời chúng em. Uyên phải theo gia đình ra Huế nghỉ hè. Em vẫn ở đây một mình. Dù vẫn nhận được thư Uyên luôn, nhưng vẫn có những lần, niềm cô đơn, nhưng nhớ làm ướt cả mắt em. Ôi! những lớp học, những bàn ghế mà chúng em đã đi qua trong 5 năm rồi. Những thầy, cô thật kính yêu, hiền hòa. Những bạn bè thật phá, nhưng đầy thương mến của lớp từ I năm nào. Với những ngày gần Tết, áo đầm mờ hôi mà mắt môi vẫn tươi vui, xách báo Xuân chạy lăng xăng từ trường này qua trường nọ, để bán. Tại sao các trường lại không thể trao đổi báo cho nhau nhỉ và đừng bán? Rồi những ngày cuối năm đệ tứ đến. Chọn ban lên đệ tam. Lớp học thật buồn với những tiếng khóc ngon lành, thương yêu của từng bè bạn thân phải rời nhau. Lúc đó, chúng em chỉ muốn đốt tan tờ đơn xi chọn ban đang đề trước mặt. Và lúc đó, bạn bè sao yêu dấu quá. Lớp học sao thân ái quá, mà bây giờ, em muốn chạy đi gọi tất cả bạn bè cũ, họp lại thành lớp từ I năm nào ái yêu, bè bạn ạ!

Và những mùa hè ngày xa xưa nữa, sao thật dễ thương. Những mùa hè của năm học lớp ba, lớp nhì, khi mà con đường Ngô Tùng Châu, con đường Chi Lăng còn ngập đầy bóng mát, cho con bé học trò lên chín thật bé bỏng trong chiếc áo đầm hồng, chân bước đi học mà tay vui nghịch với những hoa chong chóng nhạt bên đường. Mắt tròn mở to, không bị một sợi nắng nào làm cay mắt đến phải nhắm mắt. Những năm đó, con bé học trò nghe dài ơi chín mươi ngày hạ đỏ hoa phượng với tiếng ve vang rộn mọi ngõ. Và con bé vẫn hay đứng nơi vắng khóc một mình vì nhớ dáng hiền của cô giáo, nhớ những đứa bạn cùng lớp, nhớ hàng khô mực ép chấm tương, nhớ chị bán bánh mì thường thôi giúp những đứa học trò nhỏ từng quả bong bóng dài. Ôi sao nhớ ghê, nhớ mãi, ngôi trường ngày xưa ạ!

Hè năm nay, em không còn được ngồi nghe ve hát, cũng không được trầm mình dưới nước biển, mà ngày ngày, em phải theo lũ chúng bạn, không có Uyên, đi học thêm. Chẳng vì sang năm thi, lo âu quá, lại thấy chúng bạn rủ nhau đi học thêm đông ghê, khiến em chẳng dám lười và phải theo họ, mặc dù em chẳng thích tí nào. Em chỉ muốn như ngày xưa. Với những ngày hạ thật thanh thản, thật dứt khoát với sách vở. Những ngày hạ không có cảnh chen lấn nhau đi học thêm đông như ngày nay. Hình như từ bây giờ trở đi, mọi người bỏ quên nghỉ hè; bỏ quên về quê chơi đồng, câu cá. Tìm đâu cho em những ngày tháng hạ xa xưa ấy?

(Luyến ái về Ti)

những khúc bánh mỳ của anh Tấu

MAI THẢO

Thuở nhỏ, mỗi lần tựu trường, và như thế suốt mấy năm học liền, niềm vui lớn nhất cho khởi đầu một năm học mới của tôi là được gặp lại một người bán hàng rong tên là Tấu. Được. Vì không thấy, Tấu là cái đối tượng bồn chồn của một đợi chờ đốt lửa. Được. Vì thấy Tấu, là hân hoan vô tận vô cùng. Như thế này, Tấu là chủ nhân một chiếc xe bánh mỳ đậu trước cửa trường. Và với gã học trò oắt con sớm đặt quà sáng thành một đăm mê trầm trọng, thì một khúc bánh mỳ cặp chả của Tấu là niềm sáng khoái nhất cho thần khẩu thơ ấu. Tôi nhớ mãi những buổi sáng mùa đông lạnh buốt và có mưa phùn ấy. Cửa trường còn đóng kín, sương mù còn xanh biếc, mà trước cái xe bánh mỳ của Tấu, tôi đã đứng đó, thu lu. Trông Tấu thật dữ. Mắt to sếch. Cái đầu hơi bóng lọng. Râu quai nón sòm soàm. Mùa rét, Tấu mặc lùn gùn hết mùa này sang mùa khác, một chiếc áo dạ cũ nhà binh, khuy đồng, màu cứt ngựa. Cái cổ áo kéo trùm tới gáy. Và Tấu ho sù sụ từng hồi. Vậy mà với tôi, Tấu hiền và vui lắm. Thấy mặt tôi, bao giờ Tấu cũng cười mỉm, riêu riêu. Chà, cậu Nhị, sớm dữ. Muốn gì đây. Tôi nuốt nước bọt, chỉ vào những khúc bánh mỳ, chỉ vào những khoanh chả lụa. Bánh mỳ của Tấu ngon tuyệt, không thể tả hết. Bụi, nóng, dòn tan. Bì bánh sộp, thơm ngậy. Thịt bánh mềm và nhuyễn. Chả bò, chả lụa của Tấu cũng vậy. Nhất. Chả lụa trong suốt không một thờ gân. Chả bò đậm đà, điềm những cục mỡ hạt lựu nhuộm nhoáng. Thêm một chút muối trắng tinh và một chút hạt tiêu cay sè, thế là tôi đã cắn đến ngập răng, nuốt đến nghẹn cổ, nhai đến phình miệng miếng bánh mỳ tuyệt vời của Tấu. Ăn mãi thành quen. Lâu dần Tấu cho tôi ăn chịu. Bánh của Tấu ngon lạ. Vậy mà, không hiểu sao, một năm, tôi nhớ năm đó trời thật lạnh, Tấu ho hạt nhiều, cái xe bánh mỳ của Tấu nằm trước sáng xum xít, chợt vắng hẳn đi, những khách hàng tuổi nhỏ. Người ta đồn Tấu ho lao. Đám bạn tôi si sào bảo nhau bánh mỳ của Tấu đầy đặc vị trùng. Ăn bánh mỳ của Tấu rồi cũng ho lao như Tấu. Tôi hỏi Tấu.

— Chú Nhị tin không?

— Không.

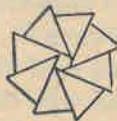
Tấu ho rươi. Và cười buồn bã !

— Ăn xôi lúa, ăn bánh khúc đi. Đồi đi. Tôi ho lao thật mà. Đi ăn hàng khác.

Mặc. Tôi mém tiền xuống quầy xe :

— Bánh mì, chả bò.

Và lại nhai nuốt cái khúc bánh mì tuyệt vời ngon của Tấu đến nghệt ứ cổ họng. Người ta đồn không sai. Tấu cũng không nói dối. Tấu ho lao thật. Mỗi mùa đông tới cái lồng ngực bị thương của Tấu yếu dần. Những cơn ho rũ rượi hơn. Cho đến một buổi sáng, tôi không thấy cái xe bánh mì của Tấu đậu trước cửa trường nữa. Ít lâu sau, người ta nói Tấu thổ huyết đã chết trong nhà thương thí. Tôi thương Tấu vô tả. Mỗi buổi sáng đến trường sau đó, không bao giờ tôi còn được nhìn thấy cái đầu hói bóng, bộ râu quai nón, nụ cười riêu cợt và cái áo nhà binh màu cứt ngựa, cò áo kín trùm tới gáy của Tấu nữa. Mê ăn sáng, mắt Tấu tôi chịu khó tìm đến những « vùng quà sáng » cho học trò tiếng tăm khác. Như cháo bò của chú Tàu ngõ trường Gia Long, bánh tôm của anh Phường trước ngã tư xe điện Hàng Cót, xôi lúa của bà lão già Yên Phụ, bánh khúc gần chợ cửa Nam của chị Niền. Quà sáng của họ cũng ngon, cũng nhớ, thần sầu lắm, anh Tấu ạ. Nhưng những khúc bánh mì cặp chả của anh vẫn nhất. Nhất. Nhất... Và bởi vậy mà khuôn mặt anh, đến bây giờ, vẫn là cái hình ảnh đậm thắm nhất của những buổi sáng mùa đông lạnh buốt và kín đặc sương mù của tôi thuở ấy.

dị đoán hóa thật

— Một người tin dị đoán, rất kiêng con số 89. Ông ta cho là con số này xui, nên bán căn nhà mang số ấy đi để mua một căn nhà khác. Lựa chọn mãi, ông ta mua được căn phố lầu vừa ý, mang số 68. Hôm dọn đến ở, ông lên lầu nhìn xuống ngõ thấy cái hạng 68 ngược thành 89. Ông sợ quá, nên té lộn cổ xuống lầu mà chết.

Chuyện khó tin nhưng có xảy ra thật ở Pháp đấy.

bức mật thư kỳ dị

Ngày xưa, ARIOTAGORAS thuộc thành Milet, bị người Ba Tư bắt cầm tù. Ông nảy ra ý kiến ngộ nghĩnh là cao trục đầu một tên nô lệ để xâm lên da đầu một bản mật thư cầu cứu. Ông để một thời gian cho tóc tên nô lệ mọc lại, rồi gởi nó về thành Milet cho một người quen tên ISTRÉE. Ông này liền cao trục đầu tên nô lệ để đọc bức mật thư. Nhờ thế ARIOTAGORAS được giải thoát.

TÔ THỊ TRANG

NIÊN

HỌC

MỚI

YÊU DẤU

Thế là những ngày nghỉ hè của em sắp chấm dứt rồi. Một tuần lễ cuối cùng để vui đùa nữa là bao, em sắp sửa vùi đầu vào đồng sách vở để lo cho niên học mới. Mỗi ngày nào mặc chiếc áo dài trắng đầy gương ngệu, lo âu. Thế mà bây giờ em đã quá lớn rồi, đã qua nửa quãng đường trung học. Buồn quá đi thôi. Tuổi thơ đã chấp cánh bay xa khỏi em rồi. Những phút êm êm, sung sướng đã quá xa. Em vói tay theo những sợi dây ngà ngọc, mong manh của ngày thơ ấu. Nhưng chậm mất rồi — Em biết làm gì đây — Cho em giữ những kỷ niệm vui đẹp của tuổi thơ để em luôn luôn nhớ đến ngày xưa đầy thương yêu, mộng mị.

Em chạy nhanh đến tấm gương. Ô hay! em đã lớn thế cơ à. Tóc đã dài thướt tha, người đã cao hơn xưa và có lẽ cũng biết suy nghĩ, mộng mơ khác hẳn ngày xưa rồi, em không còn bé nhỏ để vói vĩnh, nhong nhẹo vói mẹ nữa. À! em cũng không còn nghịch ngợm, làm nũng vói anh Thanh rồi. Rồi những lúc em « mò mẫm » xuống bếp, chị Hạnh thường hét lên : « Lớn rồi mà mi cứ ăn quạ vặt suốt ngày để bằng cái phi nước ấy hở ».... Ôi chào! làm người lớn làm chi mà mệt rứa...

Con đường đến trường vẫn còn im lặng, còn chưa muốn thức, như con ngái ngủ dưới hai hàng me xanh thơ mộng. Yên. Một vài tà áo trắng thấp thoáng lung linh. Niềm vui cứ quẩn quít quanh em, chẳng muốn rời xa đâu nhỉ — Vói những rộn ràng, quẩn quít, những tiếng cười hòa nhiên em

chẳng muốn thành người nhớn — Cặp sách nhẹ tênh, còn nhớ ngày nào chiếc cặp đầy ắp thước, bút... Thật sự xa vắng rồi nhỉ...

Ngôi trường thân yêu hiện ra trước mắt em, thật cổ kính với những hàng gạch. Hàng cây dương liễu vẫn xanh mướt, khẽ lung lay theo gió. Cây phượng đã xanh lá, những trái già đã rụng rơi dề nhòng chổ cho ngày khai trường đầy hồn nhiên, tươi đẹp. Khung cảnh nơi đây đầm ấm, quen thuộc, thân ái như những dòng sông hồng triu mến. Em nhớ đến một khung trời nào đó, bầu trời huyền hoặc, mây xám bay lơ lửng :

— Đạo đó gia đình em sống ở Đà Lạt, một thành phố đầy sương mù, gió lạnh rét căm. Thành phố như bị chìm đắm trong rừng hoa muôn vạn sắc. Nhưng cũng tại đó em bắt đầu đi học.

— Năm đó em vừa đúng bảy tuổi, nhưng em gầy còm, quặt quẹo như đũa trẻ lên năm. Bởi thế bố mẹ em cố gắng chăm sóc, thương yêu. Bao nhiêu tình thương của hai người đều dành cho em, vì thế em trở thành một đứa bé giàu tình cảm, dễ buồn, dễ giận. Em sống thật hạnh phúc bởi tình yêu thương của bố mẹ và gia đình.

Có lẽ suốt tuần lễ nay mẹ đắn đo, suy nghĩ và đồng ý, nhưng miễn cưỡng vì nể cha em : « cho em đến trường ».

Thế là bố mẹ chuẩn bị cuộc đi học của em một cách kỹ lưỡng và chu đáo. Những con búp bê biết nói, những cục kẹo hồng được mang về nhà. Em thích thú, vui đùa với những món đồ mới. Mẹ chỉ dám chờ cho em thật say sưa, hứng thú và mẹ bảo : « con cưng của mẹ muốn đi đến trường Ma xơ chơi không con ». Em khóc thét lên, búp bê, kẹo sô cô la không thể nào cầm được giọt nước mắt của em. Mẹ cống quít, mẹ nói nữa. Nhưng em khóc, khóc mãi. Lúc đó, bố chợt đến, người dẫn em đi chơi. Vừa đi bố vừa kể cho em nghe về chuyện cổ tích, chuyện cô bé can đảm mà thắng được bao cạm bẫy, chông gai. Em như bị cám dỗ bởi câu chuyện đó, bố khôn khéo xoay qua chuyện của Cỏ May, cô bạn bé nhỏ của em : « Con biết không, hôm nọ bố qua chơi nhà bác Nghi. Bố thấy Cỏ May nó đọc được văn A, B, C rồi con ạ. Con nghĩ xem Cỏ May mới bảy tuổi, giỏi quá nhỉ. Bố nghĩ đến con, bố buồn quá, nhưng chắc con phải hơn Cỏ May rồi, con của Bố ». Bố nhắc đến Cỏ May em nhớ đến cô bé tóc bím tím dễ thương nhưng cũng học giỏi lạ. Em thấy ghét Cỏ May, em mạnh dạn nói với Bố : « Con đi học nghe bố, con muốn hơn Cỏ May cơ ». Bố quay đi để dấu nụ cười tinh nghịch.

Thế là một tuần lễ sau mẹ sửa soạn nào váy đầm đỏ, cặp đồ với quyền vở thước mực, bút, thước em có đủ cả. Đến lúc này em mới thấy sợ hãi, có nằm lì trong giường, mong trời giờ để ở nhà. Nhưng có lẽ bố biết rõ cái mặt hạng bét của em, bố bảo mẹ : « Cứ để cho nó ngủ, nó còn bé mới bảy tuổi, nó vẫn giỏi hay Cỏ May cơ mà ». Nghe đến Cỏ May, cảm thấy thèn thẹn, thế là em háng hái thay quần áo theo bố mẹ đi học.

Sao con đường hôm nay dài thế, em cảm thấy sợ hãi, lo âu. Những cụm hoa anh đào hé nở dưới hạt sương lóng lánh. Ngọn gió đùa qua môn trôn cánh hoa lan rung rinh.

Càng đến gần trường em càng thấy hồi hộp. Ngôi trường với bức tường màu đỏ xẫm trong thật đồ sộ, uy nghiêm. Chân em cơ hồ chôn chặt xuống đất, bố kéo em lên. Em đưa mắt như van lơn mẹ. Mẹ đưa mắt nhìn bố « Con nó muốn về thì mình về vậy. Chắc nó đau chân, sáng tối trông thấy nó có vẻ ốm, còn sớm chân, nó ốm đau... Vẫn hơn Cỏ May... Em vụt nhảy tung lên em tiến nhanh đến cổng trường...

Ma xơ phụ trách lớp học ra đón em ở cửa lớp. Ma xơ bế em và đặt vào dãy bàn gần cửa sổ. Em khóc thét lên, gọi bố mẹ. Nhưng bố mẹ đã thoát nhanh khỏi cổng sắt to lớn, bệ vệ. Ma xơ xoa đầu em và bảo : « Nín khóc đi con, rồi ma xơ thương nhiều lắm ». Em dằn dựa nước mắt và càng khóc to hơn.. Bỗng một bàn tay nhỏ nhắn nào nắm lấy tay em : « Ấy mới vào hả, Đừng khóc, ma xơ thương tội mình lắm mà ».

Em quay lại, một cô bé tóc bím bê với gương mặt bầu tĩnh đẹp ghé nơi. Em cười gượng, nín khóc.

— Ấy tên gì ? Ngọc Dung,

— Còn ấy ? Thụy Giao.

— Tên Giao đẹp nhé, còn tên ở nhà.

— Xấu lắm, nói ra cười chết.

— Cười chi, đùa nào cười kì hề đầu luôn nhe. Ở nhà Dung lên Miu, bố đặt tên vậy đó. Rồi nói đi.

— Ủ... Giao tên... Mi nè.

— A ha ! Mi nè, Mi nè.

Dung cười to lên, Ma xơ đập thước chan chát lên bàn, Dung bặm miệng nhưng vẫn khúc khích cười. Em chưa kịp phản ứng thì Dung lại nói :

— Này nè, Dung nghe mà cứ tưởng Mi cứ nè nè e e... rồi bú tí mẹ suốt ngày.

Em giận quá, muốn đánh cho hấn mấy cái. Người chi dễ ghét, hấn mới bảo thế này, lại chọc quê người ta. Dung khẽ khều tay em :

— Giận hả, cho xin lỗi nhé, mới đùa một tí mà.

Thấy hấn nhăn nhó làm hòa, em khẽ cười :

— Lần sau là ta giận luôn đấy nhé.

— Hồi nữa ra chơi đứng chờ ở gốc cây soan nghe không, để kẹo phần Dung nhe Mi... nè. Cho một mình Dung nghe không, cho đùa nào khác là Dung phạt nghĩ luôn.

— Nhưng mà Giao mang nhiều lắm, một mình Dung ăn sao hết, bỏ đi cho phí của lắm.

— Không biết, nhiều thì ăn dần dần, cho đùa nào khác là Dung giận luôn...

Bỗng Ma xơ trừng mắt nhìn hai đứa. Dung cống quít nhìn vào bài học, em thấy Dung giống con mèo quá. Hấn dễ thương nhưng cũng dễ ghét lạ.

Reng... reng... Học trò ủa ra khỏi lớp học. Em chờ Dung ở góc cây soan trắng, hoa rụng lả tả dưới chân em. Em vò nát cánh hoa soan để đón lấy

hương thơm của nó. Em đưa cho Dung cục kẹo hồng, hai bữa nhai một cách ngon lành.

— Tóc Dung thơm ghê.

— Mẹ gọi chanh cho đây. Giao biết không ngày nào Mẹ cũng chải này, rồi buộc nơ tím này.

Em ngửa mặt vào đầu Dung, những sợi tóc mượt vương quanh em. Mùi chanh tỏa ra chua chua, tê tê như mùi bạc hà. Em hôn lên tóc hần, hít hà mái tóc quen thuộc. Ngoài kia sân trường đầy bóng rợp, học trò tung tăng chạy nhảy. Có đứa ngồi ca hát, bi bô nói chuyện. Vui quá. Em thầm cảm ơn Bố Mẹ, Dung đã khiến em quen được khung cảnh mới, nhưng đầy vẻ đậm đà, hồn nhiên... Nhờ Dung em đỡ xa lạ, tủi thân...

Có lẽ trong lớp em chỉ thân với Dung, hần thường rủ em đến nhà: « nhà Dung ở trên đồi đẹp lắm, mỗi lần đi hái trà là mệt chết luôn. Bên cạnh có thung lũng sâu lắm cơ, Dung thường rủ cô Yên với Mi Mi dạo quanh thung lũng. Cô Yên dữ lắm, Dung chỉ thích chơi với Mi Mi thôi »...

Hình như cô Hán, cô ruột biết chuyện em thân với Dung, cô dọa: «mày chết, tao quen với cô Yên, bao nhiêu chuyện của mày tao biết tất. Hôm nào Cô sang nhà Cô May mách mà xem. Nó khóc thì chết thôi con ạ »

Em cương quyết, van cô Hán đừng nói, em hứa gắng học, sẽ tới chơi nhà Cô May, thân với Cô May hơn Dung. Cái gì em cũng thương Cô May hơn hết...

Bây giờ nghĩ đến ngày xưa em cảm thấy nuối tiếc, người bạn Dung đã xa vắng rồi, kỷ niệm sợ hãi ban đầu làm em bàng hoàng khi nghĩ đến hiện tại. Ngày thơ ấu đã xa. Hiện tại em vui với niên học mới nhưng có lẽ không đầy đủ như ngày xưa. Em biết nói gì với ngôi trường trung học này đây. Thôi đừng lên tiếng, hãy chôn chặt nó ở trong lòng, đừng bộc phát mà nó sẽ bay cao. Ba tháng hè dài đằng đẵng, bắt em phải thôi ngày một buổi đi con đường rợp lá me vàng bay. Hôm nay. Em đi học. Em đi lại con đường mến yêu này để tiếp tục những chu kỳ đều đều. Rồi có thể sẽ thu ngắn khoảng thời gian sống quãng đời học sinh, quen từng hốc đá, từng bờ tường, giàn hoa đại bám chặt vào vách đá. Để rồi thu ngắn những ngày lượn ra cổng trước, cổng sau mà vui đùa. Những lúc ngồi trong lớp học để được ngắm khuôn cửa sổ xanh đậm, tấm bảng đen ngoằn ngoèo những nét chữ. Bao nhiêu kỷ niệm vui buồn, xót xa cứ tiếp tục diễn mãi như giòng sông luân lưu. Em thầm mong nó cứ chảy mãi, đừng bao giờ cạn nhé, đừng để em mong..

Em ngược nhìn ngôi trường yêu dấu, những mẫu tự ghép thành tên Gia Long có vẻ tươi màu hơn. Cổng trường đã được quét với trong sáng sữa và tươi màu hơn trước. Em yêu Gia Long, thầm gọi tên người bạn bé nhỏ mà thương nhớ vu vơ. Đùng ngờ vực lòng em nhá Gia Long.

Niềm vui lan rộng trong em, lên mắt, lên môi em, hai bàn tay em đan chặt vào nhau. Em cười thật tươi: nụ cười được kết tinh bởi những rợn rùng ngây ngất, tươi đẹp của buổi đầu niên học mới. Em ngược nhìn Gia Long, nhìn mãi... nhìn mãi... Và có lẽ trong đời em bao nhiêu lần trụ trường...

NGÀY KHAI TRƯỜNG ĐẦU ĐỜI

N A M T R Á N

Hương ngất ngây của ngày đầu niên khóa vẫn còn đủ mãnh lực lôi kéo tôi trở về với ngày xưa dấu á — ngày xưa, ngày mẹ tôi chặt chiu đất diu tôi từ nhà đến trường. Kỷ niệm ngày thơ ấu sống dậy trong hồn, tôi như thấy lại hình ảnh buổi mai trời mùa thu dịu mát, tuy vào thu đã lâu nhưng ở đây không có những cây vàng lá như thu ở đất Bắc xa xôi, quê nội yêu dấu tôi chưa lần đối diện. Có chăng là qua sách vở, qua phim ảnh, qua những giấc mơ ngắn ngủi cho tôi một mùa thu lành lạnh với gió heo may, với lá vàng rơi rụng nhiều hơn cả mực của bao văn-thi-nhân tuôn đổ. Thu ở đây, ở quê hương tôi là thu Xuân Diệu « lá không vàng lá lại thêm xanh, ấy là mùa thu đã trở về »..., tay tôi nắm gọn trong tay mẹ, hình như mẹ có tỏ một lực nào đó buộc tội đến trường sau những lời dỗ dành ngọt ngào. Còn nhớ lúc đó tôi cố hết sức giữ mình lại trên con đường mòn quen lối, con đường hàng ngày tôi vẫn chạy từ nhà ra ruộng, băng đồng trở về nhà khi mẹ gọi bắt giờ. Cũng con đường mọi ngày thân thiện, quen thuộc với tôi bao nhiêu hôm nay tự dưng thấy lạ hẵn đi! Vẫn lối mòn hai bên là cỏ xanh mượt, chính giữa mòn nhẵn không còn một ngọn cỏ nào cả vì dấu chân qua lại, vẫn bụi dẻ gai cạnh nhà đưa bạn thân thiết, vẫn hàng dâm bụt ngang nhà ông hội đồng bọn chúng tôi thường bẻ trộm bị chó rượt chạy có cớ, chỗ nào tôi cũng tìm thấy nét bình thường cả, không biết sao hôm nay lòng tôi lại dăm ra bờ ngõ như mới lần đầu tiên đặt chân lên con đường tuổi nhỏ.

Trong túi tôi đã đầy những viên kẹo sữa, mẹ tôi còn dúi thêm trong tay tôi mấy đồng bạc mới tinh. Thế mà tôi vẫn không can đảm được tí nào! Nước mắt vẫn rơi rụng như mưa chiều tháng tám khiến mẹ tôi nổi đóa, sẵn hàng keo bên đường tiện tay mẹ tôi bẻ một nhánh, tước hết lá, phết cho mấy

cái vào mông tôi mới chịu nín trong nỗi bàng hoàng, ngạc nhiên vì thường ngày mẹ vẫn cưng chiều tôi nhất. Từ đó đến trường tôi mang một ác cảm về ngôi trường tôi sắp đến, lớp học tôi sắp ngồi, thầy giáo tôi sắp phải học. Tri óc non nớt của tôi cho rằng vì những thứ « sắp » đó khiến tôi phải chịu bao cực hình mà gần nhất là những dấu roi đầu đời trên tay mẹ, trên mông tôi. Sân trường đã đầy những người là người, tôi thoáng thấy mấy đứa bạn hàng chơi chung với nhau khi cất nhà chòi, khi lên đồi hái sim và tắm khe. Những lần đi lên khe thật vui vô kể, cả bọn chùng năm, sáu đứa trốn nhà buổi trưa chạy lên đồi thực nhanh có lần tôi vấp ngã sục sạo đầu gối chảy máu vì đường dốc và đá sỏi nhiều này cũng không thấy đau. Đến khe (con suối nhỏ) đứa nào cũng tranh nhau tắm trên ngọn cỏ, chả là trên ngọn khe nước trong và sạch hơn. Cả bọn đùa nghịch, la hét ầm ầm làm náo cả khu rừng nhỏ, té nước nhau ho sặc sụa, tôi đã bày : ta giặt đồ rồi phơi lên cây, nắng buổi trưa mau khô, chốc nữa sẽ có áo quần mặc về. Chúng nó tán thành ngay và tranh tăng đá nhẵn hay lớn để giặt giũ, nói giặt cho oai chứ bọn tôi cứ nhúng áo quần xuống khe nước rồi đập, đập vào đá cho sạch sẽ, có khi làm bể cả nút gài về nhà bị mẹ gạn hỏi ấp úng một hồi thì lòi ra vụ đi tắm không có phép. Nghịch một lúc đã chán, tụi nó rủ về còn đi hái thị ở bờ sông lớn nữa. Chạy đi tìm quần áo có đưa áo bay quần mất, phải bông nhong xuống đồi nhặt lên, lại một phen cười hí hả...

Bây giờ tôi đang ở trong lớp học, trên có thầy giáo nghiêm khắc (có lẽ thế), dưới có bạn bè xa lạ, có mấy đứa quen lại lạc lõng mỗi nơi một đũa, đưa mắt nhìn nhau nước mắt chực rơi nếu không có tiếng thước kẻ đập mạnh trên bàn thầy. Những hôm cười đùa khi còn « tự do » làm chúng tôi luyến tiếc, mũi lòng cảm động như lúc bóng người mẹ than yêu thap thoang sau cửa sổ, đôi mắt ngăm nhẩn nhủ con học cho ngoan. Mai mẹ tôi đổ như mắt tôi, tuy không có kiếng để soi nhưng tôi tin chắc rằng mắt tôi đỏ vì trang vở mới thầy vừa biên cho ba chữ cái a, b, c, đã nhòe nhoẹt bao giờ. Người bạn mới ngồi bên cạnh xây qua mượn thước kẻ tập, tôi nhìn hân ta qua màn nước mắt mờ như sương khói chiều đông, giao cả chiếc cặp trong tay cả học dụng mà mẹ tôi đã xếp vào cẩn thận. Những thước, nhưng viết, những gom, những giấy nhám... nao tôi có sờ đến, bây giờ trao qua cho người bạn sắp quen xử dụng tự nhiên như đã thân nhau tự bao giờ. Thầy đi xuống nhìn vào vở tôi, giấy sắp rách ra vì nước mắt tôi tốt quá đang thấm dần sang tờ thứ hai, nét mặt nhoe ra trông lem luốc lạ, thầy ngạc nhiên nhìn vào mắt tôi, vào chiếc cặp đang lủng tủng trên tay người bạn kế cận trao trả. Thầy hiểu cả, cúi xuống bên tôi và tôi nhận lãnh những lời vàng ngọc về sự bỏ ích của sự học tập khi ta làm việc với lòng yêu thích và luôn luôn tìm hiểu.

Dần dần những ngày học sau tôi trở nên dạn dĩ, gần gũi với bạn, yêu kính thầy giáo, quen thuộc với chỗ ngồi, lớp học và sân trường hơn, chẳng bù với những ngày đầu tiên, tôi thấy lạ lùng với thầy, bỡ ngỡ với bạn, lạc lõng trong căn phòng chi lạ. Hồi đó tôi e dè chẳng dám sờ vào chiếc tủ

ở cạnh cửa ra vào, chiếc tủ đựng những tấm hình màu quuyến rũ, những tấm tự in lớn lắm màu sắc đã hợp với những tấm bảng ni xanh, đỏ, kéo chân lại, bắt tôi dán mắt vào nhưng chẳng bao giờ thử đưa bàn tay bé xíu sờ vào mặt gương chiếc tủ học cụ cả. Ngay cả bàn thầy cũng là nơi cấm địa với những đứa học trò ngơ ngác trong niên học đầu đời như tôi, trừ những thầy giáo kêu lên trả bài, chấm vở, còn thì tôi chả dám bước lại gần chỗ này ngồi suốt buổi, chân đất chúng tôi như người chần chừ xứ Tô Cách Lan chân đất những con cừu nhỏ bé, hiền lành, đến vô tội.

Nhưng chúng tôi hơn những con cừu dễ thương kia, chúng tôi gọi lại thước vàng son ấu thời ngọc ngà của thầy, người đã đi qua và đã trở về với kỷ niệm. Điều này cho đến bây giờ, thời gian và ba tháng nữa tôi sẽ ngồi lại chỗ thầy ngày xưa đã từng ngồi dạy cho tôi bài học vỡ lòng tôi mới nhận ra, nhận ra với nỗi thương mến ngập tràn người thầy cho tôi những tiếng học bài ê a trong phòng vắng. Ngày xưa đó, thầy nhìn chúng tôi với đôi mắt bao dung, tia nhìn rộng lượng, trong thoáng chốc lại thấy mắt thầy trở nên mơ màng, xa xăm. Thầy vừa nghĩ đến thầy của thời tuổi nhỏ, cậu học trò ngày xưa cũng như chúng tôi bây giờ, cũng bỡ ngỡ xôn xao trong tiếng trống vào học, tiếng trống ra chơi, tiếng trống tan trường. Cũng đôi mắt mai ngác ngơ, cũng đắm lệt khi bóng mẹ hiền khuất sau khuôn cửa, cũng trông lên từ dưới lớp dưới nỗi kính sợ ông thầy nghiêm làm sao qua làn kính trắng đạo mạo. Giờ ra chơi cũng bơ vơ, lẻ loi giữa một thế giới mới lạ vừa bị ném vào, người thân thuộc cách ngăn bởi chiếc cổng trường đóng kín.

Ngần ấy thứ đủ là những mối dây ràng buộc thầy với trò lại dễ thông cảm hơn qua tình người. Một mai tôi có thay thế ngôi vị của thầy, người dù đã xa với điệu vợ phương nào, tôi nguyện với lòng mình trinh bạch, với thời gian chóng đổi thay, mãi mãi hình ảnh ngày đầu tiên của niên khóa xưa cũ nhất làm tôi rung động hoài hoài. Và vẫn làm tim tôi bật lên những tiếng tơ chùng, lò hương tâm tư cũ vẫn ngát ngọn khói tưởng nhớ ngày khai trường đầu đời nghiên bút.

dễ hiểu

Bạn nhậu : thưa bác sĩ, xin bác sĩ cho biết tôi bị bệnh gì, yêu cầu bác sĩ nói kỹ bằng tiếng Việt cho rõ ràng và dễ hiểu.

Bác sĩ : Ông chả bị bệnh gì cả, ngoại trừ bệnh nghiện rượu và ăn tham.

Bạn nhậu : Và bây giờ xin bác sĩ nói lại bằng tiếng Pháp để tôi về nói với vợ tôi.

xỏ

Nhà tỷ phú khi chết đến trình diện ở cửa thiên đàng.

Thánh Phê rô : Anh làm gì đủ tư cách để đến đây ?

Tỷ phú : Tôi đã cho người ăn mày đói khát ba đồng bạc.

Thánh Phê rô : Này, cầm lấy ba đồng của anh và xuống hỏa ngục cho rồi.

cỏ rối

khué viết trường

Rồi cánh cửa mở, cánh cửa đã im lìm đóng kín trong những ngày hạ đầy xác phượng. Em hãy reo mừng, em hãy cười tươi. Và em ơi giờ học đầu tiên của niên khóa bắt đầu, em sẽ nhớ đến bài văn em đã học của Thanh Tịnh «Tôi đi học».

Như loài chim én bay xa vẫn không quên tổ cũ. Chim tụ họp đầy, chim sẽ vào tổ, chim xinh hơn ngày hè năm ngoái. Guốc mới, áo mới, bạn mới, thầy mới, lòng mới. Nhưng trường vẫn muôn đời là trường cũ đó em. Trường vẫn đợi trông em từng bước thăm những giờ tan học, trường vẫn thương em những buổi trời mưa. Tất cả thật xôn xao. Em có nghe hồn em xôn xao. Thời gian đã lạnh lùng trôi qua thời gian không quên em của ngày nào mới lớn.

Hãy nghiêng nón chiều nay khi qua cầu lộng gió. Cầu sẽ rợp áo trắng để bỏ những ngày đi học với những chiếc xe thô mộ chạy gập ghềnh. Hãy cười tươi hôm nay khi bạn bè gặp mặt. Hãy nói cho nhiều những nhớ nhung của người học trò khi xa cách. Em hãy tung tăng làm bướm, bướm vờn bay trên lối cỏ, bướm ngăn ngừa qua nhà ai cúi mặt, bướm biết mình thôi trẻ nhỏ, bướm năm nay học đệ Nhị. Mỉm cười vu vơ với câu ca dao nào thoáng thoảng: « các cô chớ lấy học trò. Dài lưng tốn vải, àn no lại nằm ».

Người ta chẳng bảo ngày khai trường là ngày hội lớn đó sao. Ngày hội lớn. Khi em còn bé, bước chân dạn dít của loài nai sợ thầy cô như sợ một cái gì thật lớn. Bây giờ thì quyền luyện vô cùng. Chẳng có lúc em ước ao em trở lại làm « con nít » ư. Giờ đã biết chọn màu áo, biết làm dáng trước gương, biết cười bằng mắt. Biết đợi ánh mắt của ai khi đi ngang trường đời trông dù dạn lòng làm xa lạ. Đó là những ngày em trở lại trường xưa, con gái tinh cảm vẫn dăng đầy chỉ đợi đến lúc oà vỡ. Tình của em dường như chết ngắt? Nếu không, sao mắt em đã đỏ, tay em đã ngập ngừng trên từng trang vở mới. Hoa sẽ nở bừng dù em dạn hoa đừng nở. Em biết sao không? Vì hoa đợi nàng Tiên đi về những ngày chuông tan học reo vang. Hôm nay hoa vừa tròn sự đợi chờ, hoa nở tặng em đóa đẹp nhất của mình.

Rồi im những điệu nhạc buồn của chàng nghệ sĩ ve sầu vẫn số. Đến lượt hàng sấu đông bay lướt thướt những lá vàng, đến lượt những hàng muông tây làm vàng ối sân trường. Mùa đã cũ mà mãi mới. Hồn đã quen mà hồn thật lạ. Đứng tương có em trở lại nơi xưa là bạn bè đủ mặt. Sẽ có người hành khách đành bỏ dở ga thân dấu. Sẽ có người ngủi mang theo kỷ niệm đi vào đời. Đời thì sao đẹp, sao có những ráng mây hồng để em viễn du. Đã ngừng lại một bến đỗ, thì muôn đời vẫn không trút hết nhớ nhung. Em hãy cúi đầu trong niềm vui chất ngất khi trở lại. Em hãy tìm xem ai vắng mặt. Rồi đứng đó. Gọi tên. Chúc tụi mày may mắn.

Hôm nay là ngày khai trường. Niên học mới bắt đầu. Xin được thật vui khi còn làm kiếp học trò. Xin thật an bình trong buổi sáng thu reo.

những ngày đầu tiên

NGUYỄN PHƯƠNG

Mùa thu đã đến nhẹ nhàng như ánh mắt mơ mộng của mẹ. Trời xanh cao ngắt, trong mát, vương vương đây đó những sợi tơ trời mỏng manh... Cùng với những chiếc lá bàng đỏ rơi rụng, kỷ niệm ngày thơ ấu miên man trở về trong trí em...

Ngày xưa (chao ơi! sao mà em thương hai tiếng ngày xưa chi lạ)... khi còn là cô bé Minh Đức xinh xinh và lí lắc như một chú chim sâu, em vẫn hay làm nũng với mẹ mỗi khi đến ngày khai trường... Nhất là năm em bắt đầu lên trung học) chao ơi là được cung, em nhớ...

Buổi sáng hôm ấy, em được mẹ đánh thức bằng một nụ hôn nhẹ lên trán như thường lệ; mùi hương tóc thơm dịu dịu của mẹ làm em ngây ngây, chỉ muốn nhắm mắt ngủ hoài thôi. Nhưng tiếng mẹ đã vang lên dịu dàng:— Minh Đức ơi dậy đi học nào! Em mở mắt mỉm cười nhìn mẹ rồi ngồi dậy. Hôm nay con đi học hở mẹ? Mẹ cười mắng yêu:— Con gái mẹ rảnh mà hư rira, ngày khai trường cũng quên nữa.

Khoác chiếc áo ấm màu hồng nhạt lên người em xong mẹ ra ngoài... Em làm biếng ghê, chẳng còn muốn chui ra khỏi chăn tí nào nữa, nhưng tiếng chim sẻ riu rít làm em thích chí tung mình chạy ra vườn quên cả lạnh.

Không khí ban mai trong mát... Sương mù còn dày đặc... Trên cây hạnh đầu hè nhà, đàn chim sẻ đang chiu chít chuyện cành. Mặt trời đỏ thắm đang từ từ lên cao, ẩn hiện sau những lá cây lóng lánh sương đêm. Em sửa soạn đi học trong ánh mắt hiền từ của mẹ và nụ cười hân hoan của ba. Ba nhìn em cười nhẹ nhàng.

— Minh Đức mới bé tí đó mà đã mười một tuổi rồi, mau ghê.

Em lại được dịp nũng nịu :

— Chớ rằng, con bữa ni lớn rồi ba đừng kêu con là « mèo con » nữa hi.

Ba mẹ nhìn em, cười với nhau...

Mẹ dẫn em đi học, trên con đường nhỏ dẫn đến trường, em thấy những đám cỏ may trong nắng sớm. Loài cỏ may yếu đuối, khép nép đứng cạnh như muốn chạy trốn làn gió nhẹ buổi sáng. Nhiều khi đang đi, em dút tay mẹ chạy nhanh vào đám cỏ bên vệ đường để cười thích thú vì làm mẹ ngạc nhiên, nhưng sau đó, em lại muốn khóc ngay vì gai cỏ may mắc vào bí tất em thật xót. Em tung tăng chạy nhảy, mẹ chỉ hiền từ, nhìn em vui đùa và thỉnh thoảng kéo em vào lòng vuốt lại mái tóc bum bê của em. Đường đến trường không xa lắm, chẳng mấy chốc cửa trường màu xanh lục đã hiện ra từ đằng xa. Lòng hồi hộp, em chùn chân lại, niu lấy áo mẹ. Mẹ dẫn em đến đứng dưới gốc một cây phượng vĩ kế lớp học. Em ngơ ngác nhìn quanh. Trên những con đường rải đá trắng dẫn đến cột cờ, những tà áo trắng của mấy chị bay bay trong gió như cánh bướm mùa xuân... Những cánh bướm ấy nhẹ nhàng quần vào nhau thân thiết thỉnh thoảng vây quanh cô giáo riu rít chuyện trò.

Mẹ kéo em đi nhanh đến cửa lớp. Đến cạnh một bà mặc áo màu tím than, mẹ bảo em khoanh tay chào bác Miên. Khi ngàng đầu lên, em thấy đôi mắt thật xinh của cô nào ấy vừa quay đi... Bác Miên giới thiệu « chủ đôi mắt » đó với em — Mặc Lan —, cô bạn mới của em đấy. Mẹ dặn.

— Hai con chơi với nhau vui nhé.

Em với Lan nhìn nhau, cười cười nhưng em vẫn còn ngại ghê cơ, chẳng dám nói chi cả... Lớp học năm ấy, em đã có bạn và Mặc Lan thật là hiền dịu. Chúng em hai đứa hôm nào cũng đòi O Tịnh dẫn đi học sớm để tìm những chú chim sâu trong lớp học sớm mai... Nhưng cho đến bây giờ, em chẳng bắt được con chim nhỏ nào, và tình thân ái chúng em dù xa cách vẫn mỗi ngày thêm tha thiết.

Cơn gió nhẹ nào làm lá vàng rời cành. Lá vàng ngủ yên trên lối đi, và đậu cả lên vai em, ơi những chiếc lá vàng xinh màu kỷ niệm. Lá ơi! Cho em gửi lá một nụ hôn nhẹ như tơ trời, để lá đừng quên rơi mỗi khi mùa thu đến. Và gió ơi! Cho em gửi theo gió tất cả nhung nhớ, thương yêu đến Mặc Lan, gió nhé! Để Mặc Lan đừng đổi hờn em vô tình nữa.

Mặc Lan à! Tiếng riu rít của mấy cô bé vừa đi ngang qua nhà làm Minh Đức nhớ « ai » ghê rứa đó. Nhớ những lần giận hờn dễ thương, nhớ bình mực tím, áo trắng Đông Khánh dịu dàng. Mặc Lan ơi! Nhớ hoài nhé những kỷ niệm ngày xưa cũng như lá vàng vẫn nhẹ nhàng bay trong gió mỗi khi đến mùa khai trường...

s Ớ m m a i ngày khai trường nguyên hoài hơn

Em thức dậy rất sớm, nằm nghe chiếc đồng hồ nhỏ ri ri những giọt phút giây dai dẳng đến gần ngọ. Cái gối vẫn còn ướt nước mắt đêm qua, cả một đêm háo hức không ngủ được. Ý nghĩ « mai đi học » đã cứ xoắn xít lẫn vẩn, và trái tim vỗ nhịp rất ồn ào. Em đã thao thức như thế đến khuya và có cơn mưa nào bỗng về ngoài vườn cây. Rỉ rả trên lá cây, sụt sọt và buồn thiu. Chao ơi, tim em đã buốt lên khi hình dung

con đường Lê Lợi sớm mai mịt mù hiu hắt. Đã không ai ngồi ở bên em để em nói em buồn, và vỗ về những nao nao trong tâm hồn em. Em nghĩ ngợi và em khóc. Nước mắt thấm ẩm ướt cả gối. Rồi giấc ngủ chập chờn đến với em đầy lo lắng. Bây giờ, lá cây dường như có yên ổn hơn. Em ngồi dậy đi bằng chân ra cửa sổ. Em mở loang với hấp tấp vội vã. Một đóa cúc vàng nở lặng lẽ ở ngoài ngõ bay hương nồng nàn, làm mềm cả mái tóc em. Se se em cuộn chân và ngồi gờ tóc ở đấy. Một chút nắng rất mỏng rơi xuống trên ngọn cây. Vào năm ngoài, khai trường, em nhớ một lần Tí có trấn an em : « đừng bao giờ lo buổi sớm mùa thu trời mưa. Trời chỉ mưa buổi chiều và về khuya mưa rất êm ». Tí nói em hay lo buồn vớ vẩn. Tí nói đúng, Tí nói gì, cũng đúng. Chừ, chắc Tí đã thức dậy, « người ta » đang chúi cái mũi nhỏ vào ly sữa nóng. Tí phải uống sữa để chóng nhón. Vì Tí bé quá, chỉ bằng một con mèo! Mái tóc mun của Tí đã dài chấm vai rồi nhỉ? Mắt Tí phải đen mướt và sâu hơn qua ba tháng bỏ sách vở xoay ra mơ mộng. Chao ơi, người ta phải lạ lùng lắm, nhưng chắc hẳn Tí cứ vẫn một cái răng khềnh, một nốt ruồi và giọng nói chim mái. Chao ơi. Chao ơi Tí.

Em ngậm những cánh lá trên cửa sổ, bồi hồi. Lá đã hơi vàng rồi đấy. Mai nào đi học, ôm cặp khua gấu qua con đường xào xạc cả lá úa vàng, mà trên cao chim không về, chắc hẳn em phải buồn. Em mong có một ngày khai trường nhưng đừng có... những ngày đi học. Em muốn ngồi ở đây, buổi sáng thở hơi cổ ngan ngát ẩm ướt, em thấy những dấu ngón chân chim trên sỏi lạnh, nhỏ nhoi, để niu

kéo những tơ khói yêu dấu, một góc thời gian ngập ngừng vui sướng. Em ấp trang giấy trắng lên mặt. Và vẽ những cây bút chì. Hương gỗ, hương giấy tỏa xao xuyên cả hồn. Mỏi mấy năm về trước, em còn bé, mẹ còn ngồi bao vở, gói bút thước cẩn thận đặt vào cặp cho em. Mẹ sợ em bừa bãi, lãng trí. Và buổi sáng em vẫn len lén đặt mũi, mà mình rất sẽ lên cặp, vuốt ve, rồi nghe mẹ tăng hắng thì nhón chân leo lên giường vờ ấp tay ngủ. Em chả bao giờ mở ra như thế dù em rất thèm. Em sợ phải xáo trộn vị trí của mẹ. Những âu yếm chiều chuộng nhẹ như một thoáng thở đặt vào đó, chỉ được mẹ lo săn sóc một lần còn bé thôi. Lớn lên phải ngồi đếm trên ngón tay những thứ đó. Những ngón tay đã rõ đủ đốt để đếm. Em đã chia ngăn cặp như mẹ chia. Em đã gắn nhãn như mẹ gắn. Nhưng em thấy em vụng về quá đỗi. Em muốn xáo trộn hoài. Em chả bao giờ vừa ý. Ngồi lật những trang giấy của cuốn vở, những ý nghĩ dần không ngăn nắp như những ô vở nữa. Và ngỡ ngàng, em khóc. Ai sẽ hỏi em tại sao có giọt nước trên trang vở. Những kỷ niệm nào nhớ lại cũng bắt buộc người ta phải khóc.

Em nhâm nhi một cái hoa giấy, xếp vở và ngồi nghe chim hót. Tí nữa bạn bè tụi nó sẽ như chim. Quà của ngày hội ngộ qua chín mươi ngày xa cách chỉ là một nụ cười. Cười nhẵn cả mũi. Cười toét cả mồm. Cười riu rít. Ta nhớ mi. Ta nhớ mi. Ta nhớ mi. Ta, ta... mi, mi, mi mi ơi... Những nhớ nhung vờ trào như nắng lũ. Nói sao cho xiết, hôm nay, hôm nay đi học.

Khi em ăn điềm tâm thì nghe Liên Hương ngoài ngõ gọi ầm ĩ. Em buồn cười mãi khi nghĩ bạn em vẫn

có cái mồm « tự nhiên » quá. Em bước ra thì nắng vầy lấy gót chân, quần quít cả tà áo. Nắng đầm ầm như trái tim em lúc nhìn thấy lấp ló sau hàng rào một cánh vai mềm quen thuộc hôm nào. Ừ. Liên Hương xiết những ngón tay em kỹ quá. Và cứ gọi tên em hoài. Người ta gọi nhưng người ta không nói gì. Người ta không biết thế nào. Và con đường đến trường sao thơm lá cây quá. Gió hát bên giòng sông lướt thướt. Nắng rớt xuống nước sông, khuấy sóng, sóng cả hồn ai.

Hương đã nói rất nhỏ, nhưng cũng đã làm cho em rúng cả trái tim, khi hai đứa bước qua công viên trước cổng trường : « Ơ, cô Hương ! »

Em đã « xuyt » nhỏ để giữ ngoan cả tim mình. Em thấy cô nghiêng dù bên cổng trường. Áo cô vẫn xanh như tóc trời, như năm ngoái. Cô vẫn thế thôi, cô chả lạ lòng nên làm em xúc động. Em nhớ cuốn sách cô gửi em vào cuối năm học với giòng chữ em không ngờ. Sự tình cờ tìm thấy trong một góc sách đã làm em ngỡ ngàng rồi băng khuâng suốt mùa hè.

Khi cô thấy em thì cô gọi em. Em phải băng qua đường. Cô mỉm cười (ơi chao, nụ cười...) nhưng em chỉ muốn khóc. Cô chả còn dạy em năm này nữa nhỉ ? Vâng, em lạc giọng đi và mờ mờ qua nước mắt em thấy cô bảo buồn rất nhỏ. Em đứng với cô như thế cho đến lúc một chiếc lá rơi xuống làm xúc động. Cô có đậu một câu trước khi cô quay đi, nhưng sau đó lâu lắm em phải quay sang H. hỏi cô nói gì thế. Hương ái ngại : « Răng không nói với cô chi hết hở ? » Em biết, cô không giận em đâu.

Con đường vào sân trường ầm ĩ hai hàng cây xanh ngát. Những chùm lá soan lòa xòa trong gió. Những giọt

phương nhẹ hắng như nổi vui. Con đường vẫn thế. Hai dãy lầu vẫn thế. Mái ngói nghiêng xuống nhấp nhোang cả bầu chim. Vẫn những vết vôi hồng lờ, những cánh cửa mở tung, rộn ràng, vang âm riu rít, những kỷ niệm, những ngày tháng nào đã bỏ ra đi. Ngày khai trường là ngày trở về, ngày trở lại. Về với trái tim nồng ầm phả vào những ô cửa, những bàn ghế, những hơi thở rộn rập xúc động, thức dậy ngôi trường yêu dấu sau những ngày ngậm ngùi mê man giấc ngủ. Em đến đây. Bạn bè em đây. Lá đang

um tùm xanh trong mắt những yêu dấu. Bắt đầu. Bắt đầu những nụ cười vỡ rạn lớp học mới. Bắt đầu nắng mùa thu rớt xuống bức tường. kbug bằng. Bắt đầu trên trang vở đầu tiên, giọt mực nhỏ xuống. Bắt đầu, bắt đầu. Làm sao giữ được giây phút bờ ngỡ êm đềm này được mãi, giữ được nụ cười róc rách của cô giáo mới trên bụi gỗ hoài hoài.

Chao ơi, buổi sáng đang ngập mây cả trời, ngập nắng cả lớp học, ngập chim cả sân trường. Em nhìn mà biết nói gì đây...

k h u n g   c ử   a   n h ỏ

A N H C H I

*mỗi buổi sáng anh đi ngang đây
qua nhà bé
mái ngói đỏ và những bức tường vôi bằng vôi gỗ
với một khung cửa nhỏ
xinh thật là xinh
bé ngồi ôn bài hay ghi lại giấc mơ đêm qua
(thấy mình là công chúa)
nhỏ bé như con chim bồ câu
sưởi nắng ban mai*

*mỗi buổi chiều anh về ngang đây
qua nhà bé
mái ngói đỏ và những bức tường vôi bằng vôi gỗ
với một khung cửa nhỏ
xinh thật là xinh
bé ngồi hong tóc hay đọc chuyện ngày xưa
(có hoàng tử công chúa)
hiền lành như một con nai
ngủ quên trong rừng*

ngày tựu trường của bé duyên

anh ngồi yên nghe mọi ngày nắng mới
niềm vui về với những cánh chim xanh
bé sẽ hồn nhiên, đời mười sáu tuổi
cặp trên tay cười nói rất rộn ràng

anh tưởng đâu chừng cổng trường trước
mặt

mở thênh thang đón bước chân người
(sau ba tháng mưa còn hơi trên cỏ
bé đi vào, tóc rẽ thẳng đường ngôi)

cùng với bạn, ngồi dưới giàn bông giấy
kề nhau nghe ngày hạ nhớ nhung đây
trong mắt bé đời như vừa thức dậy
bé vui mừng nhìn cánh bướm chao bay

cùng với bạn, đi khắp nơi, hơn hồ
(vào lớp xưa nhìn lại một chỗ ngồi
vào lớp mới nghe bàng hoàng cả dạ
đứng trên hành lang trông nắng soi
ngày)

bé sẽ đỡ từng trang vở mới
để nghe vang tiếng giấy reo mừng
và bạn bé sẽ xếp hàng ngoan ngoan
khi hồi chuông báo hiệu buổi khai
trường

vào lớp học bé ngồi yên không nói
nhìn xung quanh bốn bức tường vàng
ngoài cửa sổ đàn chim đang hát khe
và cây đời vừa chín trái bâng khuâng
bé sẽ không dựng mơ ngày mười sáu

môi ngọt ngào giữ nhẹ chéo khăn
viên kẹo nhỏ ngậm trong hồn thăm lên
sẽ tan ra làm đôi má bé hồng
anh bỗng nghẹn ngào, tưởng chừng
khóc được

vì tiếc thương thời thơ mộng đã qua.
NGUYỄN ĐĂNG HÀ

sửa soạn

Cầu ao giặt áo lụa vân
em ngồi hong tóc ngại ngần gió thơm

sẽ phơi tà áo giỗi hồn
theo cùng thoáng nắng trầm hương quê
nhà.

buổi tối

Đêm em ngủ muộn mơ xa
tìm qua chút gió gọi là nhớ thương
trong đêm chiếc áo nồng hương
ánh trăng lấp lánh giồng mương hững
hờ

rồi sáng

Rất sớm theo chuyến xe đò
em đi còn có hẹn hò ngày mai
áo chưa nhăn nếp mười hai
như hàng cau đã trở vùi nụ bông

khai trường

Nương theo nỗi nhớ đợi trông
sân trường dăm mát rất đông học trò
em như cánh bướm ngủ mơ
nghe ba nhịp kiềng trống giờ ra chơi.
NGUYỄN ĐÌNH HIẾU

mùa thu tựu trường tặng Trịnh Thủy Hằng

Mùa thu sang em áo dài nón lá
Đi trong mưa náo nức buổi tựu trường
Hoa huỳnh đàn ngoài sân rơi rơi tả
Giờ học đầu chợt thấy quá yêu thương
Hoa màu vàng đợi thu về mới nở
Khi cổng trường rộng mở đón chân khua
Những bàn tay đan tìm reo hơn hồ
Mưa chiều thu bay lất phất thẹn thà
Ơi mùa thu mùa tựu trường êm ả
Ba tháng hè thôi trả lại hư không
Con đường xưa chừ ngập vàng xác lá
Em đi qua môi má tự nhiên hồng
Đứng nhìn mưa nghe hồn mình chớm lớn
Tay bâng khuâng nhặt lá úa bay về
Đề thấy buồn em thoáng nhớ thương hơn
«Người đại học» chiều mưa sang đón trẻ.

HÀ THU THỦY

khai trường nhớ quê nhà

Đăm ba có bé học trò xa
Buổi sáng mùa thu rẽ phố qua
Khai trường lên tỉnh tìm chỗ trọ
Cánh lạ làm cô nhớ quê nhà
Quê nhà có mấy lũy tre xanh
Trường cách nhà có một khúc quanh
Có bướm vàng bay đầy bờ đậu
Giờ nhìn lâu ngói nhớ mái tranh.

UYÊN MY

và ngày tựu trường ở tổng phước hiệp

em hồn nhiên đến trường đôi chân sáo
nặng reo vui theo nhịp guốc khua ròn
cổ bên đường hồn một chút khe đau
em không biết giọt sương còn ngơ ngần

em rộn rã trong làn thay áo mới
cả mùa thu rơi rụng xuống quanh người
mang theo mây trên tà áo lụa tươi
tơ ống quá chỉ đau lòng bông cúc

em là thơ ở hồn con bướm đại
tóc buông lơ lửng và lòng cũng hững hờ
cây ấu yếm hôn lên vai chiếc lá
tôi giữa đời thêm một giấc mộng du

em khép nép còn hơn cánh mắc cỡ
đường sao dài người ta cũng thật đông
cặp trong tay em cúi xuống giả vờ
như không biết trời heo may mà đỏ

em vô tư vui tựa rìng ve vỗ
vào sân trường tím mang cả hạ theo
những vở ốc mùa hè đem khoe nhé
cho tôi ngỡ đâu đó gió thông reo.

em dịu dàng chỗ ngồi gần cửa sổ
chắc trời mưa trời nắng cũng tương tư
đôi mắt hiền như thể của loài chim
tôi xin giữ nỗi buồn mây qua đó.

trường cũng có con đường bên cửa [lớp
dành cho em riêng một chỗ hẹn hò
rồi lá sao vào mùa thu sẽ rụng
như em rồi thêm một chút mộng mơ.
ĐỨC TÍNH

ngọc bích

Anh có biết một buổi chiều vàng cũ
Tựa cửa em nhìn nắng ngủ trên cây
Tay buông lơ lửng trên những phím máy
Và em hát một bài ca thương nhớ
THÙY NHI

áo trắng trở lại trường

M A I

Ngày nhập trường. Chiếc áo dài trắng mới tinh còn thơm mùi băng phiến được ủi thẳng nếp, mắc lên giá. Chiếc cặp mới, bên trong đầy ắp những quyển vở chưa in dấu tay. Cái nơ hồng mới. Đôi giày mới, những chiếc khăn tay mới. Tất cả đều mới, và như có một luồng gió mới lùa qua hồn trong vắt, đọng một chút men say nơi khoe mắt. Biết bao lần rồi tôi lập lại nổi nồn nao đó, thấp sáng niềm vui đó. Nhưng mỗi tuổi lớn với một hương vị khác lạ. Như bầy chim sẽ riu rít tranh nhau đáp xuống khoảng cỏ mát, những cánh áo trắng sẽ hân hoan tụ về ngôi trường quen thuộc trong buổi sáng chớm lạnh có hơi thu, trong buổi chiều nắng ngọt ngào trên ngọn lá vừa đủ làm ánh những chiếc lông măng trên má cô bé chưa biết buồn phiền. Một chỗ ngồi mới. Tiếng cười ròn rã của đám bạn bè làm sân cỏ cũng lao sao, bàn ghế, băng bục gỗ sống lại sau suốt mùa hè im lặng, buồn thiu. Phút bắt đầu bao giờ cũng mang bộ mặt nghiêm trọng để thương của nó. Và tôi chờ đợi phút bắt đầu ấy, dù biết rằng nó không còn đến với mình. Mùa hè này sẽ thật dài, sẽ không có ngày cho tôi trở lại trường. Có chăng là đi đến một giảng đường xa lạ, tập làm quen với giày phút bắt đầu mới mẻ. Cái hăng say nồn nóng ngày nào vào học, kiêu kỳ

bước qua khung cửa lớp đệ nhị còn đầy ngợp trong trí nhớ. Một năm học mắt luôn hướng thẳng về tương lai rực rỡ. Mắt trũng sâu những đêm thức giải toán, nghịch ngợm với những bài văn vật mà bà giáo cứ quây và đánh số không. Nhưng nụ cười vẫn ngoan hiền trên đôi môi nhỏ. Rồi năm sau trở lại trường, hăng say, kiêu kỳ đã bỏ bớt lại sau lưng khi bước chân qua cửa lớp mười hai. Tương lai đã bớt hào quang. Làm gì, học gì, về đâu khi niên học này chấm dứt? Sách vở cảm thấy lạc loài lời giảng, nghe thờ ơ khi mắt nhìn ra ngoài cửa sổ, không phải để mơ mộng với đám mây vừa chợt tím, mà để lo lắng một mai bước xuống cuộc đời, hay chùng niu thời gian phải xa trường, xa lớp. Cái xuống quyền vở tự dưng tôi nghe tim rung rức, nước mắt đùn lên rồi tan nhanh sau cái chớp mắt như đám mây xám kéo qua thành phố mùa hạ. Cái gì cũng vội vã, quyền sách được lật nhanh, lời giảng chạy đuổi với tiếng chuông reo dứt giờ học, và ngày

thì chạy ngược lại phía mình làm tôi tối mặt. Sáng chúa nhật tôi bỏ thói quen hong tóc để giữ nếp sau khi gội sạch. Móng tay cắt ngắn để khỏi mất thì giờ chăm sóc, tôi bỏ qua những phim hay nó nức ở Rex. Áo dài trắng, chiếc cặp đến trường thật giản dị làm dáng bằng mái tóc dài dài buông xuống vai, chớp mi nhẹ nhàng trong những phút bán khoán, hay cần hồ môi cho bước chân xao động khi tâm hồn rời chỉ. Tôi vẫn thương mình trong dáng dấp đó. Những ngày cuối niên, lớp học thưa dần vào những giờ học phụ. Tụi bạn vui đùa trong thư viện, trong những phòng học trống, chạy giờ với những khóa luyện thi. Tôi cũng bỏ những giờ ngồi ở lớp học, Những tờ tuần báo, nguyệt-san mua về bỏ ngay vào ngăn tủ, không dám dù chỉ mở ra trang đầu. Cái trang đầu quái ác sẽ cuốn hút tôi mãi miết vào trang trong, trang trong nữa và tôi chỉ có đủ nghị lực bỏ sách xuống ít ra là vài chục phút đồng hồ. Tôi cảm thấy cô đơn quá đỗi. Và biết tập mình chịu khó, biết dỗ mình vì tương lai thật xa mà cũng thật gần trong tâm tay. Bây giờ công trường lại mở. Cái tuổi mất trong lý tưởng và môi ước mơ, còn là bóng dáng cánh áo trắng lượn trong sân trường có bóng cây me tây đổ dài trong nhớ nhung quay quắt. Bài giảng văn đầu tiên khi bước chân vào trung học của Thanh Tịnh chợt mở ra trong tôi muôn nghìn xôn xao, thương nhớ khi những tà áo trắng tụ về trường.

cho một khoảng đời

*Em yêu dấu! Khi nụ hồng chớm nở
Tuổi mười lăm mười sáu nắng tung
bừng
Ngày bỗng lạ như đường ngôi mới rẽ
Chợt ngại ngùng muôn ánh mắt sau
lưng*

*Em yêu dấu! Khi tròn mười bảy tuổi
Có cái gì vừa vỡ trong em
Ơi những hồn nhiên, tiếng cười
mật ngọt
Sao vội bỏ em giữa khoảng bập bênh*

*Em sẽ thấy một đàn bướm bướm
trắng
Rủ nhau về trên khắp ngã buồn
thương
Ngày tuyết diệu như hàng bóng
giấy đỏ
Những ưu tư khi rụng xuống ven
đường.*

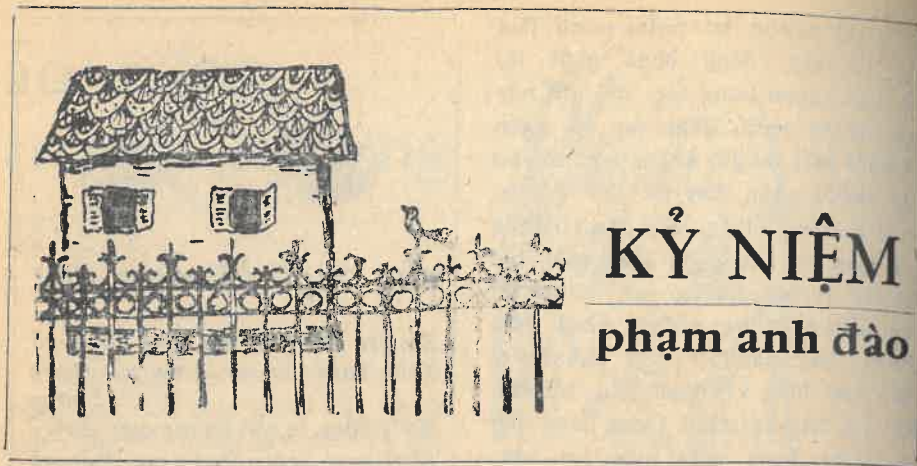
*Ơi xa lạ cho ngày em chợt biết
Tuổi thơ ngây đã chấp cánh bên trời
Em có thấy những lạ kỳ, bỡ ngỡ
Xen và tình con nước tiếc không vui.*

*Em yêu dấu! Khi tròn mười tám
tuổi
Trái yêu thương vừa ửng chín trong
hồn.
Ơi những ước mơ an lành, diễm
tuyệt*

*Sẽ quay về vậy kín cô đơn.
Em sẽ làm gì che hàng nước mắt
Khi tình buồn trên mấy ngón tay
buông.*

T.TH

KỶ NIỆM phạm anh đào

Quãng thời gian đẹp nhất trong một đời người theo tôi phải là tuổi học trò. Trừ những người kém may mắn, phần đông chúng ta ai ai mà chẳng có một thời xách cặp đến trường? Nói đến tuổi học trò là tôi hình dung ra ngay những cậu học trò tinh quái phá phách, nghịch ngợm, những cô học trò lém lỉnh, ăn quà vặt và thi đua nhau nói nhiều, nói nhanh như máy... Tôi yêu những hình ảnh linh động nhộn nhạo rất học trò ấy. Những kỷ niệm học trò, ỏi nhiều vô số kể, mà kỷ niệm học trò bao giờ cũng dễ yêu và đáng nhớ. Nào kỷ niệm ngày đầu tiên đi học mà một nhà văn đã tả bằng những lời giản dị đến tuyệt diệu. Tôi thương nhất câu cuối cùng: «Hôm nay tôi đi học». Nào kỷ niệm những ngày khai trường nao nức... Tôi nhớ nhất những ngày khai trường lớp cuối cùng bậc trung học, có lẽ vì nó gần nhất và cũng vì nó « học trò » hơn là ngày khai trường của học trò đại học.

Vài ngày trước ngày đi học đầu tiên của niên khóa mới, chúng tôi đã đến trường mượn sách. Như thường lệ, mỗi khi có nhiều học sinh đến « hỏi thăm » là ông tây mũi lõ già giữ sách trường tôi lúc nào cũng gay gắt như khi phải ớt, ông ta nhân nhó gọi từng tên một, tên nào chẳng may quên giấy tờ hay làm sai thủ tục mượn sách là được ông ta ca « sáu câu vọng cổ » thần tượng ngay.

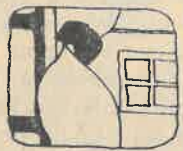
Khệ nệ ôm chồng sách về nhà tôi dờ từng cuốn một ra xem, thỉnh thoảng có những lời phê bình (về một ông thầy chẳng hạn) của các vị « tiền bối » để lại cho đàn em, đọc rất ư là vui nhộn. Phần nhiều là những cảm tưởng về ông thầy dạy triết đại khái như « những ông philôzôp đều tốt nghiệp ở nhà thương Biên Hòa »... Có những vị « đứng đắn » hơn chúc đàn em học giỏi, đừng nhất đầu năm, cuối năm đậu... cảnh mềm v.v... Tôi nâng niu từng quyển sách, lấy giấy hoa hoè bọc từng cuốn thật đẹp. Thích nhất là cái thú được viết những chữ đầu tiên lên những trang vở mới toanh thơm sắc mùi thức ăn vụng trong lớp! Tôi run rẩy nắn nót biên tên mình và niên khóa vào những trang vở đầu tiên. Cảm động làm sao giây phút thiêng liêng ấy! Để thương làm sao những cuốn vở bọc giấy trắng và một lượt plastique (dĩ nhiên là cuối năm những bộ áo mới đầu niên học ấy dần dần đi về thùng rác!) Rồi thì những bút máy, bút chì, bic xanh, bic đỏ mới tinh sưng loạn cả lên (học trò đệ nhất con nít quá quý vị nhỉ!). Ngày khai trường đến, hôm ấy nhà tôi rộn rịp hẳn

lên, chỉ em chúng tôi dậy thật sớm. Chả bù với mọi khi ba tôi phải gọi cả nhà rất cả cổ họng. Ăn sáng qua loa cho xong, các em tôi ra dành chỗ ngồi gần cửa xe (riêng tôi lúc ấy tạm là chị hai nên được ưu tiên). Đến trường 7 giờ 30 sáng, trời lạnh nhưng quang cảnh ở trường đã nhộn nhịp vui tươi hẳn lên. Những giàn hoa giấy tím tím được cắt xén cẩn thận, ngôi nhà ông gác đàn cũng được sơn phết lại, hai hàng bậc đá từ cổng vào tới trường cũng được phết một lớp vôi trắng như những gốc anh đào đứng giàn chào hai bên lề. Ngôi trường như khoác một bộ áo mới, những cô học trò tu tiu như chim non, những bộ áo mới sột soạt. Cái gì cũng mới cả... Sau ba tháng hè, những đứa bạn cũ vừa gặp nhau đã mở « radiô » om sòm, dĩ nhiên tôi cũng tích cực tham dự buổi phát thanh ấy, học trò con gái mà! Phía bên kia, học trò con trai cũng tùm nậm tùm ba, thọc tay vào túi áo laine kể lể tâm sự, có vị cô đơn ngồi trên chiếc Honda lặng lẽ quan sát cái cảnh dập dìu chung quanh. Theo dấu tay ông gác đàn từng lữ người kéo vào trường, vừa đi vừa ăn vừa nói không bao giờ ngừng. Vào trong sân rộng, lữ học trò tản mác ra mọi nơi. Bộ hai, bộ ba đi đi lại lại, cười cười nói nói như máy. Vài phút sau tiếng chuông quen thuộc reo vui, bọn học trò tùy theo lớp học đổ xô vào những cầu thang A, B, C, những vị giáo sư kính trắng ôm cặp đi ở cầu thang giữa dành cho giáo sư. Ai cũng vui vẻ hăng hái. Hai hàng học sinh nối đuôi nhau trước cửa lớp hồi hộp đợi những giáo sư mới, cũ của mình. Những lớp nào may mắn gặp những giáo sư có tiếng hiền, dễ dãi mừng rỡ hỏi thăm thầy tu tiu, những lớp khác đón giáo sư mới một cách e dè soi mói. Những lớp còn lại vô phước gặp những giáo sư nổi tiếng khó tánh, nghiêm khắc âm thầm vào lớp... Hôm ấy chúng tôi gặp lại vị giáo sư Anh văn già khả kính, ông đứng trên bục gỗ, gỡ cặp kính lão nhìn xuống lũ học trò nhận mặt những học trò cũ, hỏi thăm linh mới tò te. Ông chỉ tôi cười. « Con nhỏ này có cái lưỡi dài từ Sài Gòn đến Đalat » làm cả lớp cười ồ. Quê quá! Chả là vì năm ngoái trong một lúc hứng chí phát thanh hơi bừa bãi ông đã bắt gặp tôi ba hoa chích chòe với Thu trong năm phút liền không ngừng nghỉ, nhưng cũng còn đỡ hơn Thu, « cô học trò có cái lưỡi dài từ Bến Hải tới Cà Mau » của ông ngồi cạnh tôi năm ấy. Sau giờ ấy là giờ sử địa, bà giáo sư mới ăn mặc hơi quá phóng túng tự giới thiệu với nụ cười thật tươi, tôi có cảm tình với bà ngay (tôi thường có cảm tình với những người hay nhe cả 36 cái răng ra). Bà hỏi thăm chương trình sử địa năm ngoái, cho đàn bài chương trình năm nay, đổ vài câu sử và cười cho đến hết giờ. Đại khái vị giáo sư nào cũng nói năm nay chúng tôi là những vị đàn anh đàn chị của trường, « nhơn » rồi thì phải biết cái bồn phận phải học hành của mình, vì lớp đệ nhất bỏ cái lệ khảo bài (mừng hùm) nhưng thỉnh thoảng có những màn bút vấn bất thỉnh linh (mừng huyệt) thì ráng mà chịu đó! Có vị giáo sư kể lại những kỷ niệm thời ông còn ngồi dưới bàn học nhìn lên bục gỗ và « vì vậy những mảnh khoe quay phim, tài liệu phóng sự v.v... tôi biết hết cả rồi, các em đừng mong loè được tôi ». Những tiếng cười khúc khích của học trò con gái, những giọng cười ồ ồ vịt đục của học trò con trai vang lên. Thật vui. Ngày khai trường qua đi thật thật mau. Lũ học trò lại ò ạt kéo nhau ra về trong tiếng cười nói ồn ào lẫn với những tiếng còi xe nối đuôi nhau ngoài cổng trường.

Bây giờ ngày khai trường ấy đã trở thành kỷ niệm. Kỷ niệm đẹp. Tôi nhớ các thầy, các bạn, ngôi trường tôi đã theo học từ lớp « a b c » cho đến lớp cuối cùng như một đứa con đi xa nhớ nhà. Thương nhất là khi hình dung lại cái tour cao của nhà trường như nhà trường như một gác chuông nhà thờ với những viên gạch đỏ ngói đen đứng chơ vơ, bơ vơ như bị bỏ rơi giữa nền trời xanh cao nguyên trong những tháng nghỉ hè...

dấu nào cho em

TRÂM SƠN

Rồi một buổi sáng nào, khi em thức dậy, đôi mắt em thoáng ngỡ ngàng khi hình ảnh cây phượng vĩ ở một nơi chốn nào đó đã bắt đầu vắng dần những bông hoa đỏ chói, để nhường lại cho cành lá một màu xanh. Và tâm hồn em bỗng dưng có một sự gì thay đổi. Màu nắng không còn hanh chói nữa. Làn không khí em thở không còn gay gắt. Nắng đã dịu, không gian man mác. Em có một chút gì thay đổi trong tâm tư chẳng. Em có chờ đón chẳng khi một thời gian của một niên học mới được bắt đầu. Được bắt đầu khi anh thấy có một thoáng phân vân trong đôi mắt non dại của em.

Em ạ, cứ đến khoảng thời gian này. Khi những cây phượng chỉ còn nguyên một màu xanh, khi bầu trời man mác những tầng mây mờ. Một niềm nhớ nhung xa xôi nào khơi dậy trong tâm tư anh những hình ảnh ngày đầu tiên của một niên học. Em ạ cho anh được tìm lại những kỷ niệm nào còn vương trong hồn anh trên những dòng chữ này như một móc sương mỏng vấn vương trên một lùm cây đã cần khô theo năm tháng em nhé, kỷ niệm

những ngày thơ ấu rất đẹp. Nhưng dư âm của những ngày đi học đầu tiên đó sau ba tháng hè sẽ đẹp hơn. Những kỷ niệm đó giờ đây phảng phất trở về trong khoảng không trước mặt. Sẽ chẳng bao giờ quên được trông cuộc đời...

Ngày đầu tiên đi học. Năm chữ này đã nhắc nhở anh thật nhiều trong lúc này, đưa anh vào một vùng trời mơ hồ, huyền ảo... Ở đó, hình ảnh thắm nét nhất. Vào một buổi sáng anh muốn được giống như nhà văn Thanh Tịnh, tìm về ngày đầu tiên đi học. Anh bước theo Bố, đôi bàn tay anh nắm chặt lấy tay bố. Như muốn tìm lại một niềm an ủi khi trong hồn chất chứa những lo âu hãi sợ. Vai anh đeo chiếc cặp da nhỏ. Mà anh nhớ rõ nhất là bình mực. Bình mực tím mà bố đã bỏ mất một buổi chiều gắn chặt vào vào một công lon, đeo lưng lẳng một sợi dây dài. Ý bố muốn bình mực đó sẽ được gìn giữ cẩn thận và chẳng khi nào mực dây bắn ra tay. Hồi đó, anh còn bé tí, nào có biết gì. Nếu khôn hơn, có tri khôn bén nhạy hơn, anh sẽ chẳng bao giờ đeo cái bình mực «quái gở» của Bố làm cho đau em nhỉ. Ngượng chín người đi đấy chứ. Nhưng bây giờ, nhớ đến bố, nhớ đến hình ảnh bình mực đó anh mới thấu hiểu tình thương mến của Bố. Để chỉ còn tiếc nuối.

Rồi cảm giác hoang mang đầu tiên khi anh nhận diện lớp học. Qua khung cửa sổ, anh nhìn bố cầu cứu, van xin. Bố chỉ nhìn anh, mỉm cười. Ánh mắt bố trĩu mến lạ lùng. Như ngầm bảo với anh: — Con sẽ lớn lên ở đây. Con sẽ biết về cuộc đời bắt đầu từ nơi chốn này. Bố tin tưởng nơi con đấy. Gắng lên con nhé. — Ánh mắt bố long

lanh. Thế rồi thời gian qua. Một bóng áo trắng xuất hiện. Soeur Lan, người hướng dẫn anh trên con đường học vấn phức tạp và hiền hòa. Trong ánh mắt Soeur, anh tìm được một niềm tin tưởng.

Ngày khai giảng, buổi học đầu tiên đó qua đi. Anh vẫn còn ngượng ngùng khi ngày thứ hai phải đi học một mình. Những bước chân non còn luống cuống, còn ngập ngượng trên con đường cỏ dại mọc đầy hai bên. Những lời mẹ khuyên nhủ, những câu nói sần sọc của bố, anh thấy cố gắng. Dù rất nhỏ nhoi. Nhưng hồn anh thấy đỡ bơ vơ, ngượng ngập hơn.

Tháng ngày qua mau. Những năm qua thật nhanh. Những ngày khai giảng, trở lại với buổi học đầu sau bao nhiêu ngày xa vắng mái trường, anh chẳng bao giờ thấy ngượng ngùng nữa. Nhưng cứ mỗi lần hoa phượng

vàng dần bóng dáng, tiếng ve sầu đã ngưng trỗi những khúc nhạc não nùng. Mỗi lần sửa soạn cho một niên học mới, những khuôn mặt cũ. Và rồi những nỗi niềm lắng lo, phân vân...

Em,

Lại một lần nữa, em trở về với ngôi trường cũ sau ba tháng hè xa cách. Anh biết rằng, em sẽ mong mỏi tìm lại những khuôn mặt cũ. Dồn dác tìm lại những kỷ niệm nào còn rơi rớt trong căn phòng cũ mình đã học khi bất chợt đi ngang. Rất nhiều... Để biết rằng mình đã lớn qua một lần khai giảng. Lên qua một nấc thang. Linh hồn em đã chất chứa được những gì đề hoài hoài tin tưởng. Em nhé... Trong buổi đầu tiên đó, em sẽ mơ mộng qua khung cửa sổ của lớp học mới. Tâm hồn em sẽ lao xao, vấn vương trong tầm mắt. Một đợt sương mỏng mờ dần. Chân trời mới sẽ lần hiện trước tầm mắt em.

dấu xưa

em sẽ cất trong tim một chút máu
hồng
để nhớ vô cùng những ngày mai
nào anh không tới
em sẽ dấu trên môi một chút khói
nồng
để nghe sớm mai này chẻ sợi nỗi
buồn tênh.

H. TRÂM

qua cổng trường

em có qua sân ngày đầu niên học
nhớ dùm anh mấy khóm cúc bông
vàng

anh đã ra đi và anh đã khóc
kỷ niệm buồn như sợi khói bay ngang.

TRẦN VĂN NGHĨA

xa rồi sách vở

lê nguyên mai trắng

Buổi sáng này, bên khung lớp nhỏ, có ai thềm nghĩ đến em, con bé Tâm ngoan ngoan cắp sách đi về ngày xưa, đang âu sầu nghe mình muốn khóc. Để chừng, em sẽ bật khóc nức nở lát nữa đây.

Ngoài kia, tiếng riu rít lằng lằng của những đôi môi còn thơm mùi bé bỏng, tiếng guốc giày gỗ nhịp trên mặt đường, tà áo bay dịu dàng trong khoảng không còn sương loang loáng, cho em ngậm ngùi nhìn lại mình để thở dài chua xót. Em nói thầm cho một mình em nghe; hôm nay là ngày tựu trường ngày đầu niên học mới! Ừ, ngày này hai ba năm trước, em cũng mượt mà trong áo dài trắng tinh anh, dáng xinh xinh cô bé học trò đệ nhị.

Em đã mừng vui ôm trong tay sách vở mới toanh chưa hoen nét mực, em đã bước những bước rộn ràng từ khung cửa nhà đến cổng trường thân ái. Mọi thứ có thể làm cho em quý yêu lúc đó, không có cái gì khác, ngoài bộ mặt rạng rỡ của bạn bè, lớp học mới, thầy cô mới, và em đã không ngần ngại gì mà không ôm vai đưa bạn này đến đưa bạn khác để gọi khê tên nhau. Em cũng đã nghe buồn khi bước qua bàn học năm xưa, năm đó em nhìn thấy em cúi đầu ăn quà vặt, em nhìn thấy em mơ mộng lằng đằng theo chân bóng mây mà ngỡ có lời ba từ tiền đồn gửi về khuyên bảo, và cũng ở cái bàn đó, em nhìn thấy em mắt đỏ hoe, má lem nhem nước vì bị thầy phạt, cô la.

Em lại còn run run khoanh tay chào thầy Phùng già nua kính trắng khi thầy đưa tay vuốt tóc dặn dò: lên đệ Nhị ráng học nghe con. Vào lớp mới, em tình nghịch nhìn từng thầy, từng cô dễ tự nhiên thốt lên những câu mà đáng lẽ em đã phải bị phạt. Chưa kể đến cái lúc, ngồi cầm cúi giờ trang đầu quyển vở mới, chăm chỉ, gò gắm từng nét chữ để viết chương trình học. Mùi giấy mới ngai ngái thốc vào mũi làm đôi lúc em chun mũi lại nhìn con bạn cạnh bên bảo khê: « thơm thơm mùi sách vở, áo dài nón lá thương » rồi cất tiếng cười khúc khích rộn vui.

Bây giờ thì thôi, em không còn là học trò để mà ngày tựu trường riu rít chân son, để mà hân hoan ôm tập mới. Từ dạo ba từ trận, em phải rời bỏ trường học để vào trường đời làm một cô thư ký, mặt mày ngác ngơ đến tội nghiệp. Cổng trường và bạn bè, em đã đau lòng mà xếp bỏ vào tìm, điều em phải nhìn thấy vào là gia đình với mẹ. Sách vở, học đường không là phương tiện cứu cánh cho cảnh thiếu thốn của gia đình. Từ đó, em và nỗi mừng vui trong ngày đầu niên học chỉ còn trong tiềm thức.

TÌM LẠI

THÙY NHI

Chưa bao giờ em lại thấy nhớ thương ngày khai giảng đầu tiên như bây giờ. Nỗi nhớ làm em ray rứt cả tâm hồn, em nhìn mông lung ra khung cửa sổ trước mặt. Có gì trong bầu trời xanh thẳm bàng bạc vài đám mây trắng đó đâu. Em không hiểu được mình... Có lẽ em đang tìm lại khung trời thần tiên ngày nào, có em bé nhỏ, có ba mẹ yêu thương, có áo đẹp, có cặp sách mới lạ và nhất là có đầy cả một tâm hồn trong trắng, thơ ngây, hào hứng được hiện diện với ngôi nhà lớn, đẹp, với ba mẹ túc trực đỡ dành bên cạnh.

Em thật bé bỏng, sáng khai trường còn khóc nhè vì sữa nóng quá. Sợ trẻ học, nên mẹ giục em uống sữa, ăn bánh mì thật mau, mẹ quên là sữa mới chế còn nóng. Thấy em khóc, mẹ hoảng hồn vội dỗ em: Chao ơi, bé lớn rồi, hôm nay đi học rồi mà còn khóc nhè nữa ư? Không sợ khóc nhè cả năm học à. Rồi ma soeur mắng nữa. Nghe nói ma soeur mắng, em vội nín bật tiếng khóc nhưng lại phát thanh liền sau đó: Đi học ma soeur mắng thì con chả thèm học đâu. Gớm, con gái mẹ ngoan lên nào! lớn rồi những nhẽo mãi, cái gì cũng chả thèm, chả thèm. Thế kẹ ma soeur cho có chả thèm không nhỉ?! Em mắc cỡ, cười sau cánh tay mẹ. Mẹ lại nói: Thôi, mau mau còn đi học kẻo trễ, làm nũng mãi, không biết là đã lớn rồi à, người ta sắp là học trò của lớp... maternel rồi cơ mà. Di Nhã Uyên ngồi gần đó cười to. Chao ơi, người chi mà vô duyên tẹ. Em bực ghê lắm, nếu không vì hai tiếng « lớn rồi » thì em đã khóc rồi. Em mắc cỡ một tí, rồi nghĩ về hai tiếng lớn rồi. Em lớn rồi, vậy là bữa nay em có quyền đòi uống café với ba mà không sợ mẹ mắng. Bé con, uống sữa đi. Con nít mà đòi uống café không sợ ông kẹ đen đen trong ấy chui vào miệng, bẻ hết răng à. Em lớn rồi, chắc ông kẹ trong ly café không chui vào miệng bẻ hết răng nữa. Em lớn rồi, em lớn rồi, em sung sướng với ngàn ấy ý nghĩ, quên hết những lo âu lúc đầu khi nghe mẹ nói đến chuyện đi học. Những cái roi mây to tướng để trên bàn cô giáo, những cái hột vịt

tai hại (chắc là hột vịt thối !), lời di Nhã Uyên, những cái khẻ tay lúc không thuộc bài, những lúc phải ngồi mãi trên ghế suốt mấy tiếng đồng hồ mỗi tuần gây cả lưng... Nhiều những lần, mà vì sợ quá, em đã ngủ quên trên tay di Nhã Uyên tối hôm qua.

Lúc đến lớp rồi, tự đứng em run lên, chung quanh em nhiều người lạ. Những đứa trẻ bằng em mếu máo, những người lớn như ba mẹ dỗ dành, những tà áo trắng của các ma soeur thấp thoáng. Tất cả những thứ ấy chạy nhanh, chạy nhanh qua mắt em. Em òa khóc. Mẹ cười xuống dỗ dành. Nin đi, khóc ma soeur mắng chết, nin rồi ma soeur cho kẹo nhiều. Không, em chả thèm kẹo nữa, kẹo đầy túi áo, đầy tay em rồi. Tiếng chuông reo vang mẹ đưa em vào lớp, mẹ ra về. Em muốn khóc lắm, nhưng nhìn những đứa trẻ quanh em, em bỏ ngay ý nghĩ ấy. Lời của ma soeur vang vẳng bên tai, thật dịu dàng, không khác chi mẹ. Em yên lòng và em làm quen được với con bé bên cạnh. Con bé cũng mặc áo mới như em, có đôi mắt ngơ ngác như đôi mắt thỏ. Tia mắt của nó làm em vui thật nhiều.

Ngày ấy đó, buổi học đầu tiên của em trong đời không có chi cả, nhưng sao em quý giá, em thương mến quá. Thương làm sao đáng em bé nhỏ khép nép bên mẹ, thương làm sao ma soeur thật dịu hiền đã làm em yên tâm trong buổi học đầu... Cái gì trong ngày đầu tiên đi học cũng đáng yêu đối với em. Có lẽ bây giờ em không tìm lại được. Bây giờ, em đi học một mình, không ai lo lắng ủi áo, xếp vở, đi giày cho em. Sáng sớm, em thức dậy sửa soạn sách vở, đến trường một mình. Em không khép nép, lo sợ bên mẹ. Em mãi nhìn những chiếc lá vàng úa rụng đầy đường, và em nghĩ đến bạn bè thân ái, thầy cô kính mến mà em sắp gặp lại trong niên học mới.

bông hoa tím cho tình yêu

— Tình yêu như những trái núi nhọn hoắt, vừa leo lên đến nơi đã phải xuống liền vì ở trên đỉnh núi không có chỗ nghỉ ngơi.
(François Gaston, duc de Lévis 1720-1787)

— Ở thế gian này không hề có người nào lại không cải thiện điều chi trong tâm hồn mình ngay khi đang yêu thương một người.
(Maurice Maeterlinck 1862-1949)

— Người ta quên lãng chứ không dung tha sự phản bội bao giờ.
(Marie de Rabutin—Chantal, marquise de Séverine 1626-1696)

— Về tình yêu, người đàn bà đức hạnh nói không, người đam mê nói có, người nhõng nhẽo nói có hoặc không, người đồng cảnh không nói có, không nói không.
(Frédéric Soulié)

— Ái tình có tất cả vẻ kiêu diễm của một cơn thịnh nộ.
(Roger Bacon 1214-1294)

— Dù họ bội bạc, mình cũng cảm thấy êm ái khi đã tạo nên những người sung sướng.
(André Chénier 1762-1794)

— Sự đam mê màu nâu, tình yêu màu vàng.
(R. Alexandre Dumas 1802-1897)
PIANO

buổi sáng tự trường nồng hương gió may

N H U L U Á N

Những cánh mây xám thoáng phai cho da trời đột nhiên xanh trong mỗi buổi sáng tôi thức dậy sớm. Tôi yêu hết những sáng chiều mưa gió đã qua. Và hôm nay, mây trời xanh vút, nắng chưa kịp đến nơi góc trời đông phương sóng vàng óng ả. Buổi sáng nồng thơm hương gió heo may vừa trở mùa thu.

Thôn xóm còn hết sức hiền hòa trong giấc ngủ muộn màng buổi sáng. Tôi muốn mở tung hết những cánh cửa trong nhà để đón lấy cái không khí trong suốt của buổi giao mùa hôm nay, như nỗi mừng vui chợt bắt gặp ấu thời mình những sáng mùa thu ngọt ngào với một chút buồn nao nao trong hồn mỗi sáng tự trường ngày xưa...

Những buổi mai xưa cũ, tôi thức dậy vội vàng sau một đêm nghĩ ngợi vẩn vơ. Hơi gió heo may nhẹ nhõm đưa tôi đến trường vào năm học mới. Con đường Nguyễn Du âm hơi sương lại bắt đầu rộn lên tiếng nói tiếng cười và bước chân ném nhớ nhung vào những viên đá trải trên mặt đường. Nỗi lo âu nhỏ bé khi nghĩ đến người thầy sẽ học và những bước chân rụt rè lên mấy bậc tam cấp để vào càn phòng mới với những ánh mắt thân quen rồi cũng qua, khi mà những buổi mai tiếp theo bước chân đã rộn rã trên hiên xi măng trắng lạnh. Và tôi không còn nhớ rõ niên học đã bắt đầu như thế nào, để tôi có thể bình an ngồi đó, chỗ ngồi bé mọn trong lớp học thênh thang, mà mở to mắt nhìn lên bục gỗ, thầy giáo và những

tiếng thước kẻ dòn tan trên bảng đen dày đặc chữ.

Năm niên học đầu đời, năm buổi tự trường và năm mùa thu còn nguyên hương sắc ấu thơ đã qua từ lâu.

Buổi trưa cuối cùng tôi còn là học trò tiểu học cũng đã lui vào quá khứ êm đềm đời đời ngủ yên trong đó. Tôi đã lặng lẽ nhìn lên ngọn cây mimosa già cỗi bên hàng rào trước cổng trường, tôi đã cúi đầu nhìn những chiếc lá khuyh diệp khô nõ rơi rắc giữa sân và lặng lẽ ôm gó phần thưởng trên tay rời khỏi ngôi trường. Bước chân chùng xuống như bị lôi kéo trở lại. Nhưng tôi vẫn đi giữa ánh nắng chói chang buổi trưa đầu mùa hạ đó. Quay lại nhìn một lần sân cỏ úa vàng đã dấu kín tôi trong những trò chơi ngày tuổi nhỏ. Hình như nước mắt tôi đã ngập ngừng trên mi bé dại, và bước chân lẻ thê vẫn không đưa tôi lạc lối trở về.

Tôi trở về hôm đó, vĩnh viễn xa rời khung trời nhỏ vì vút tiếng thông reo, xa rời luôn cả những buổi tự trường ngắt ngày nắng mới. Tôi đã vào một ngôi trường khác, xa xôi. Vẫn những sáng mùa thu êm đềm gió thoảng, nhưng ảnh hình ở hai nơi không thể xóa nhòa nổi nhau, trong tâm tình tôi đã dành riêng cho mỗi mái trường.

Con đường tuổi nhỏ của tôi, em có nghe chẳng những hạt mưa bay đã dần xa và mùa thu đang rón rén theo những bước chân trẻ thơ ngày đầu niên học ?...

trò chơi ô quan

Vuông ô quan. năm hòn sỏi nhỏ
bé rải đều như tuổi mười lăm
cùng người bạn lứa tuổi tròn trăng
nhìn màu phấn nghĩ là còn nhỏ

Chút tình cờ đủ là mắc cỡ
ngón tay hồng dù chạm hồn nhiên
sẽ chặm lại nhíp rải từng viên
và chớp mắt, ửng hồng đôi má

Bé đứng lại cửa quan vừa khoá
tiếng ngân ngơ, rồi cả bàn tay
người bạn sẽ cười rất ngát say
vờ quên lắng cho ai đi tiếp

Qua cửa quan vẫn còn khép nép
mắt trộm nhìn thăm kín cảm ơn
nếu không chịu, hẳn sẽ đổi hồn
chốc nữa sẽ tha hồ nắn nỉ

Nhưng ơ kìa, cứ đi hoài huỷ
đến lúc ăn được cả hai quan
rút quân về hồn bé thên thang
đôi môi đã mỉm cười xinh xắn

Cứ chịu thua mười lăm nhỏ nhắn
sẽ vờ khen bé rất khéo tay
điều khiến quân đi khắp đó đây
len vào cả tâm hồn người bạn

Bé cho vay từng viên cuội nhẵn
một ông quan bé tính gúp mười
đến lúc nào nợ chẵn năm mươi
« nhà » sẽ bán không bao giờ tiếc

Bé rất xinh với đôi mắt biếc
cả chiếc áo màu trắng Tường Vi
hắn rất thơm ngát lối quân đi
chính vì thế mà ai thua mãi

Thua bốn trận cũng không sợ hãi
mong thua hoài để được bé cười
cứ là những tình thế yên vui
rất thanh thoát với mười lăm nhé

Sẽ tổ đám những đường phấn vẽ
cuội sỏi kia mãi mãi để thương

như đôi má hồng thắm màu hương
rất quyến luyến ô quan của bé.
NGUYỄN ĐÌNH HIẾU

công chúa

Máy bốn phương về che không trung
Là khi công chúa ngủ trong rừng
Cánh hồng nhưng khép trời mơ ước
Một thoáng buồn như tóc dưới lưng

Có cả mưa rơi ít giọt trong
Lạnh cho vừa giá ngón tay măng
Là khi công chúa vừa thôi khóc
Một thoáng sầu như giọt trắng ngần

Hoa cũng vừa đơm ít nụ hương
Một thoáng mơ và một thoáng thương
Là khi công chúa ngồi thêu áo
Linh hồn rụng xuống sợi tơ vương

Mà nắng thì thôi, nắng vẫn hồng
Là khi công chúa tóc đen hong
Gió lùa phoi phới, xinh hơn sáng
Một thoáng say như má đỏ hồng

Hơn nửa mặt trời rơi sáng trưng
Vào tim cho bỏng cháy tâm can
Ngồi đan mười ngón tay qua gối
Là khi hoàng tử nhớ vó cùng

Hoa rủ mây và mưa đến không
Bao giờ công chúa ngủ trong rừng
Bao giờ công chúa ngồi thêu áo
Cho một mùa thu rụng dưới chân
Tất cả mùa thu rơi xuống sân
Nâng lên cho vợ vãi tung chăn
Trong mơ đã thấy ngời hong tóc
Công chúa xinh hơn, đến vạn lần.
THẢO CÀM

đường thơm tỉnh lẻ

Đường xưa đi học qua giàn mướp
Hai đứa chung che một lá sen
khúc khúc cười trông đôi bướm trắng
Vườn hoa vàng nở thật trinh nguyên
Qua chiếc cầu tre run gót nhỏ
Lạch hiền trong vắt nước mưa mai
Vài cây dừa đại bơ thờ mọc
Xé lá làm kèn gai xước tay.

Rướm máu nhưng làm cao chẳng nói
Nhìn em hơn hờ tiếng kèn vui
Tung tăng đường nở đầy hoa bụi
Chim rặng mù u cánh vút trời

Ở đó em khoe cùng chúng bạn
Anh tao, hai tiếng thật vô tư
Âm thanh rẽ mướt đôi giòng tóc
Xoa xuống hồn anh chẳng bến bờ.

Trống giục sân trường vắng lá rơi
Trưa quên lớp học, lớn quên người
Tì đi tỉnh lẻ bay mờ bụi
Hoa lá đường thơm nở ngậm ngùi.
NAM THIÊN

phượng

Buổi sáng đến trường như là cái xác
Ai vui ai khổ ai khóc ai cười
Lũ học trò đàn nai con ngơ ngác
Tội nghiệp tôi, tôi thương quá, trời ơi
Tôi thương tôi nên làm sao tôi khóc
Tôi giảng bài sao giọng bỗng rưng rưng

Lũ học trò ngày thơ ngoan ngoan học
Không hay cô giáo chúng nát tang lòng
Tan buổi học rời trường thân vất vưởng
Tôi đi đi không biết mình đi đâu
Không nhớ nữa trời mấy phương mấy
hương

Đất nơi nào, đâu biển cả sông sâu.

Mặt trời đứng đầu đây mà lửa bốc
Cả mặt mày thân thể cả tâm tư
Cả một khối khi không mà khô quắt
Tôi đâu rồi? thời chết nổi! tôi đâu?

Chung quanh tôi không người không
cây cỏ
Không có gì không cả khoảng trống
không
Tôi nằm đó chẳng hay mình không có
Chỉ nghe ra một khối những vời trống.
TÔN NỮ LÊ

vụng dại

Nếu biết bàn tay vụng về quá đôi
không đủ che khuôn mặt bé đỏ bừng
ai đó cố tình một lối đi chung
xin đừng lại hoặc rẽ dùm hương khác
bé sợ ngày mai bạn bè thắc mắc
và trái tim mười sáu sẽ thôi ngoan
như chiều qua tim đã đập rộn ràng
làm cuống quít vụng về ai đó thấy

vẫn lo hôm nào chân chim vụt chạy
thâu ngắn đường về cho bớt thên thang
biết chừng đâu bé ngã bởi vôi vàng
vì ai đó rất quen chừng vẫn lạ
nếu biết tóc buông trong vành nghiêng
nón lá

vẫn trống không theo nổi ánh mắt nhìn
bé mãi ngại ngừng cúi mặt lặng thinh
ai đó hiểu xin lối về lạc mất

đề vài ba năm sau vô tình còn gặp
bình tĩnh bé nhìn tỏ dấu mến thân
chừng ấy lớn khôn chớp mắt lạc hồn
ai đó nhé, hãy vài năm sau tới.
HOÀI MẶC NIỆM

ngày trở lại trường

M Á Y H A

Trung Vương của em,

Làm sao để có thể diễn tả cho hết nỗi xao động đang ngát hương nồng nàn trong tim em bây giờ. Những tháng ngày ngậm ngùi, quyến luyến, ơi Trung Vương dễ thương của em. Con đường Nguyễn Bình Khiêm với hai hàng sao làm « cây cao bóng cả » cho mỗi lần em về học với ánh nắng gay gắt của buổi trưa. Vô chừng, phải không ? Và giờ thì em đã trở về rồi đó, với niềm nhớ nhung dào dạt đang đầm đẫm mắt biếc, và nỗi vui mừng khôn xiết. Những tháng Hạ không làm Trung Vương của em mất vẻ cổ kính thường ngày, những tà áo trắng Trung Vương Hà Nội. Bây giờ là Sài Gòn. Em biết. Ngày tháng cách xa đã ngoảnh mặt cho sự phai pha. Lần trở về này, ời có biết em xao xuyến khôn cùng Trung Vương dễ thương, vẫn là những tiếng khua vang rộn rã, vẫn hàng sao cao vút im lìm, vẫn sân trường với cổng khép trang nghiêm, cổ kính và ngạo nghễ vô cùng, con đường lá cỏ ướt hơi sương, và gót chân từng chừng quán quít. Áo dài trắng thẹn thùng chuyện trò cùng lá cỏ mướt xanh nồng nàn ánh mắt. Chao ơi, vui mừng làm sao, xao xuyến làm sao hở Trung Vương ? Chút nữa đây, rồi em sẽ gặp lại những bạn bè, thầy cô quen thuộc cũ. Năm nay thì em lên đệ Tam rồi đó. Lớp học hẳn tít mãi tận lầu hai cơ. Rồi những khuôn cửa sơn màu hồng nhìn sang ngôi trường nhà trắng St Paul. Bạn bè của em, hẳn ít thay đổi. Em muốn thế. Năm ngoái, phần đông đã chọn ban A, để cùng học ở một lớp 10A2 cũ. Những khuôn mặt bạn thân quen cũ. Dễ thương làm sao phải không Trung Vương ? Đây là Đông Nghi, con bé chỉ suốt ngày ngậm nga thơ Vũ Đức Sao Biển và hát Chiều Mơ. Đây là Miên Chăm chỉ đọc văn Mai Thảo. Rồi còn gì nữa không ? Trung Vương, những buổi trưa học đến mười hai rưỡi, ngắm sân trường vắng vẻ lạ thương, mà nghe hồn dạt dào yêu mến. Bâng khuâng vô cùng, xuyến xao vô cùng, ơi Trung Vương, dễ thương của em. Giờ thì em đã trở về rồi đó, bằng ánh mắt vẫn nồng nàn luyến nhớ, bằng môi cười vẫn ngát ngày hương mật cũ. Trung

Vương, vẫn những khuôn cửa sổ màu hồng, những đôi mắt mở to của đợi chờ, hồ hện. Ơ hay, nhưng tự đứng sao mà nghe mi ướt. Thật đêm êm, phải không. Nỗi vui mừng đã nhỏ thành những giọt nước mắt ngọc ngà, luyến yêu vô cùng, quý báu vô cùng. Ngày trở về hôm nay, em vẫn nghe hoa cỏ rì rào, vẫy tay, những lời chào hỏi, chúc mừng thân mật từ những khuôn cổ mát xanh, từ những hàng lá cao vút dấu yêu. Thật nồng thắm, thật ngát thơm. Có phải em đã nhỏ nước mắt vì những yêu dấu khôn cùng Trung Vương đã dành cho em đó không. Nồng nàn ngút mắt và quá đổi êm đêm.

Trung Vương của em,

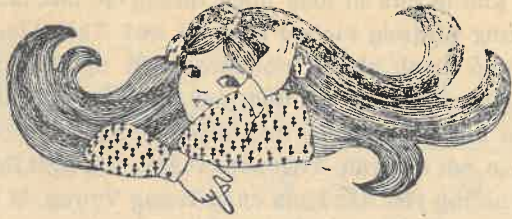
Giờ thì em đã trở về rồi đó bằng áo dài trắng lụa Hà Đông quen thuộc, bằng huy hiệu Trung Vương đời đời ngạo nghễ. Và bằng cả trái tim nhỏ rộn ràng những xao động làm quán quýt bước chân. Có hay chăng khi những ngón từ dấu yêu nào còn ngọt ngào, quyến luyến bờ môi. Ánh mắt còn nồng nàn mến ái.

Buổi sáng tự trường có một chút mưa bay thật êm đêm. Mưa chỉ luyến lưu một chút trên tà áo. Lá vẫn rơi, như ngàn năm con đường Nguyễn Bình Khiêm thân quen từng tà áo trắng Trung Vương: Chao ôi, Trung Vương, có hay bây giờ thì em đã trở về rồi đó. Có hay thật đêm êm từ khung cửa kính êm đêm, từ hàng sao cao vút còn rì rào lời gió thoảng nhẹ... Hỡi khóc đi em cho vui nỗi sầu... Em đã khóc, những giọt nước mắt của sự vui mừng, của niềm thương mến ngát ngây trí tưởng. Mưa buổi sáng nay, có hòa theo một chút buồn của ngày tháng đã qua, rồi thắm dần theo dĩ vãng. Em trở về, có như tâm trạng của người xa trở về mái nhà xưa ? Có là người lữ khách trên đường về « Trầm vương trong khói lam chiều xuống. Mỗi bóng chìm sâu trong màn sương chập chờn lang thang trong u tối. Mờ khuất sau ngàn dâu lòng ngàn ngơ vì đâu... » Chao ôi, nhưng bây giờ em trở về, là hồn vẫn vương hoài niềm thương mến, là trái tim nhỏ rộn rã nhưng xao xuyến khôn cùng của buổi đầu niên học.

Buổi sáng, gió là những thoảng nhẹ thật êm đêm. Mây giăng màu hy vọng, hện hò. Hện hò cho một niên học mới, cho những yêu dấu ngày càng chông chất, ngút cao. Trung Vương dễ thương của em, trong niềm yêu dấu đó, có bao giờ chứa một chút băn khoăn, sợ hãi cho một niên học mới. Sách vở còn trắng tinh màu giấy. Những ô vuông kẻ mực xanh hò hện, và trái tim hồng thì không đựng đầy cho hết nỗi lo âu. Đoạn đường tương lai còn dài hun hút và bước chân thì thật bé nhỏ, như những ngón tay vuốt dài xanh xao nỗi nhớ, như ánh mắt xanh thăm thẳm ước mơ.

Và Trung Vương của em. Em đã nghe trái tim hồng khua từng nhịp chuông rộn rã, cho ngày đầu của một niên học đầy những mến thương, nồng nàn hy vọng. Quyến luyến âu lo. Vẫy tay chào những tháng ngày mùa Hạ luyến thương, Trung Vương dễ thương, em đã trở về đây, bằng những bước chân sáo nhỏ, bằng nụ cười thơm ngát hương yêu, bằng ánh mắt nồng nàn thương nhớ. Trung Vương yêu thương có hay chăng em đã trở về.

một chút băng khuâng

GIANG THANH

Buổi chiều, gặp nhỏ bạn giữa đường, nghe nó bảo 2-9 đi học, em bỗng thấy bàng hoàng. Dù cây phượng vĩ trước cổng chỉ còn thưa thớt những cánh hoa rời rã. Dù âm vang ve sầu tưởng chừng đã ngút xa. Dù đã mong manh đoán được ngày tựu trường nhưng em cũng vụt cảm thấy ngày mùa hè trôi mau cho ngày mùa thu vội vã tiến gần.

Chiều dần xống, ngồi trên bậc tam cấp thềm nhà, em bỗng thấy lạnh. Gió chớm thu đã thoáng về rồi đấy. Băng khuâng em nghĩ đến những tháng ngày sắp tới. Chiếc áo dài trắng tinh thơm mùi băng phiến để trong tủ đã lâu, sắp được đem ra ủi cho phẳng nếp, cho đúng tà. Chiếc quần trắng trông có vẻ cộc đi đấy, 3 tháng hè em phải cao lên chút, lại phải buồng chùng gấu xuống. Cái nón mới cứng nan rơm và bóng nước hồ đang chờ đôi quai nhỏ nhỏ xinh xinh. Giốc cũ đã mòn rồi, để chủ nhật em cùng mẹ ra chợ tảo đôi khác vậy. Rồi cái cặp da lại được trình trọng đem đi rũ bụi. Và vui nhất là các quyển vở còn thơm mùi giấy trắng, chúng lại sắp diện áo mới. Tất cả sẽ làm em bận rộn lắm đấy.

Đề cho tới buổi mai ấy, em bước những bước chân sáo rộn rã đến trường. Oí ngôi trường cũ, gặp lại sao kê xiết nỗi vui mà đôi tay bé bỏng này làm sao đong đầy, làm sao chở chắt. Cây hoa Hoàng Hậu có còn ươm đầy hoa tím không? Ngày trước, giờ ra chơi, bọn em thường mắt trước mắt sau canh bà Tổng Giám Thị, hề thấy vắng vắng là a lê hấp, cánh hoa tím đầy quyển rũ đã nằm gọn trong quyển vở Sử Địa. Lại có bữa, em dẫn nhỏ xuyên ra trước gốc cây mà nhái theo một câu hát trong bài « Lời nguyện cầu nửa đêm của Anh Thy: « Ta là Hoàng Hậu ngồi cạnh bên người, lúc người mơ thành Dzua ». Nghĩ đến đây, em chợt mỉm cười và cảm thấy thương ngôi trường của mình hơn bao giờ hết. Năm ngoái, học Đệ Tam, em đã lười

kinh khùng cho xứng danh là đệ tử của một niên học, cái niên học mà bọn « nhất quý, nhì ma, thứ ba học trò » đã mệnh danh là « niên học đường lã ». Đã làm biếng mà em lại còn bỏ xó ngôi trường. Không ngó ngang đến chi hết. Hay đi học trễ, và vào lớp chỉ mong cho chóng hết giờ học. Nổi đợi chờ tiếng chuông báo hiệu hết giờ khắc khoải thế nào ấy. Làm sao em quên được cảm giác khoan khoái như được nhấp một ngụm nước mát lịm giữa trưa hè nắng chang chang khi nghe chuông reo vang cũng như những giờ phút mừng điên cuồng khi hay tin nghỉ một giờ cuối, hai giờ cuối. Xách cặp chạy bay ra cổng trường mà không hề ngoái lại.

Giờ thi sắp là học sinh đệ Nhị, sang năm sẽ thi phần một nên em bỗng nghe băng khuâng. Rồi đây, lại vùi đầu vào sách vở, thi cử, biết em có còn thi giờ tâm sự với từng hàng cây trên lối đi dẫn đến trường, từng mái lớp phủ rêu, từng viên sỏi trên sân, từng hoa cúc tàn thắm sắc, từng chấn song sắt quanh trường, từng cây Trạng Nguyên xanh lá không? Hay là nhìn đâu, em cũng chỉ thấy mặt phẳng, thấy đạo hàm, thấy mạch điện rẽ, thấy môi trường chiết quang..? Nghĩ đến đây em bỗng thấy tội nghiệp cho ngôi trường bé bỏng của em quá. Nên chi dù chưa chia cách em vẫn có một cảm giác luyến tiếc, thật sâu đậm.

Và... Người ta biết có còn nhớ đến « cô bé » của người ta không? Người ta có còn nhớ những lúc dựng xe trước cổng trường cô bé, hồi hộp chờ tiếng chuông tan học không? Đề rồi lại ngần ngại vò vò trông cô bé nghiêng vành nón bước mau trên lòng đường có lá me bay. Mà chả có ai dám thốt một lời. Đẳng trước có lũ bạn, đẳng sau cũng có lũ bạn. Nên chỉ có những ánh mắt mừng rỡ, thẳng thốt khi gặp nhau rồi cùng vội vã quay đi. Nhưng « Smoke gets in your eyes » — khói đã vương vào mắt cô bé rồi đấy — có một người bảo vậy. Thế nên suốt mùa hè, cô bé đã đâm ra hay mơ mộng vì dáng hình người ta cứ lung linh trước mắt.

Nhưng thôi, đâu đây trong không gian bàn bạc im vắng của buổi chiều đang tỏa nhẹ xuống, em nghe mơ hồ thoáng có tiếng ai đang thăm thì lời của một bài hát xa xưa :

Ánh nắng đã tắt đem hè sang đến chân trời
Ánh nắng đã tắt đem đi hè yêu mến.

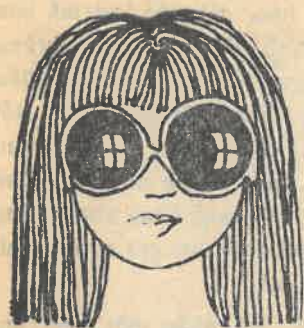
.....

Chiều nay sao tiếc mộng lung
Chiều nay sao thấy nhớ nhung
Chiều nay sao thấy vấn vương hè cũ.

.....

Dấu có luyến tiếc bao ngày qua dưới nắng hè
Dấu đã có chưa biết bao nhiêu là yêu mến
Dấu nhớ sóng vỗ hay đồng quê cảnh êm đềm
Hè ai tắt nắng, chúng mình học đi.

viết cho bố

l. k. hương

Hôm nay cả nhà đi vắng, chỉ còn mình con. Ngồi nhìn mưa rơi qua khung cửa. Những hạt mưa lất phất, nhẹ nhàng như sương mù buổi sớm.

Tự nhiên con thấy buồn và nhớ đến bố lạ. Có lẽ từ trước đến giờ, bố là người thầy mà con kính yêu nhất trong tất cả thầy cô dạy con. Con cũng không hiểu tại sao con dành cho bố tình cảm sâu đậm như thế. Cũng thầy M. thương con, cũng cô T. chăm sóc đến con và còn nhiều, nhiều lắm, sao con không thương ai bằng bố. Người thầy Việt văn của con, của mỗi mình bé Duy « thi sĩ » này hả bố.

Còn những hai tháng nữa con mới gặp bố. Trời ơi, lâu quá. Nhưng ngày ấy con không còn học bố như dạo nào, chỉ một năm ngắn ngủi ấy sao? Con buồn muốn khóc.

Con chỉ muốn bố dạy con mãi, mãi mãi. Để con được nghe bố giảng những câu thơ êm đềm trong Kiều. Để con ngồi bên khung cửa nhìn mưa bay. Để bố mỉm cười bảo con : cô bé hay mơ mộng.

Con còn nhớ có lần con lơ là không nghe giảng, bố kêu « Duy ». Con bối rối cúi đầu ngồi im và, hồi hận dầy vò khi thấy đôi mắt bố qua làn kính trắng cau lại. Thương rất thương những lần như thế. Con vẫn tự nhủ « Ba con đấy ư » không ! Người ngồi trên bàn không là ba con, mà là thầy, là bố hiền từ của lớp P2, của bé Duy thi sĩ.

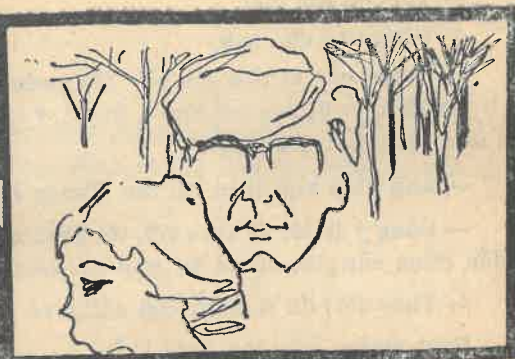
Sao bố giống ba con quá ? giống nét cười thật tươi, cho đến đôi mắt buồn vơi vơi, đăm chiêu. Từng lời nói mỗi khi con ngồi đề hồn bay tận phương nào. « Thi sĩ à ». Ôi thương làm sao ba tiếng êm đềm ấy.

Bố ơi, bố đã đem cho con một tình thương mà con đã mất trong bao năm. Nhưng giờ con lại mất, mất thật rồi hở bố ? hở Duy ?

Bố kính yêu. Không biết ở phương trời nào đó bố còn nhớ đến con ? đến cô bé mơ mộng ? hẳn là không bố nhỉ. Làm sao bố nhớ được, trong khi con không có gì đặc biệt hơn các bạn, ngoài tài cần bút suy tư. Trong khi bố đã già, với số tuổi trên năm mươi làm sao bố nhớ hết học trò bố đã dạy. Chỉ có học trò mới nhớ thầy mãi mãi, phải không bố ?

Bố ơi ! Chắc bố không biết rằng ở ngôi trường TV. có cô bé mơ mộng vẫn nhớ đến bố luôn, vẫn kính yêu bố luôn và suốt đời bố mãi là người thầy mà cô bé kính yêu nhất đó bố. Bố R. hiền của con ơi?...

NGỰA
CHỨNG
TRONG SÂN
TRƯỜNG

truyện dài VŨ MỘNG LONG

— Chưa rõ. Báo ngày mai sẽ đầy đủ tin tức hơn.

— Chắc ông giáo sư trẻ?

— Hả?

— Chắc ông giáo sư trẻ bị thằng học trò mất dạy hành hung, phải không thầy?

— Ừ.

Tôi nóng lòng đọc báo mới. Ở tỉnh lỵ không có cái thú chiều nay đọc báo ngày mai như ở Sài Gòn. Báo đề hôm nào, đọc buổi trưa hôm đó. Buổi trưa chưa đến, buổi sáng ngựa chứng đã vào lớp. Ngựa chứng chỉ xuất hiện vào những hôm tôi bối rối. Thằng Phong mang tờ nhật báo. Nó vô lớp sớm nhất, dùng kim gút đóng tờ báo lên bảng đen và lấy bút chì đỏ đóng khung cái tin ba cột *Giáo dục thời loạn, trò xin thầy tí huyết*. Khi tôi vào lớp, vừa ngồi xuống ghế, thằng Phong đã bi bô:

— Giáo sư trẻ tuổi tài cao, giáo sư đọc nhật báo *Vương Đạo* chưa?

Tôi đã thấy tờ báo ghim trên bảng, gặt đầu:

— Rồi.

— Vui không?

— Sao anh lại hỏi tôi kỳ cục thế? Học trò hành hung thầy có chi là vui. Nhưng nếu bảo là vui thì tôi rất vui là anh chưa hành hung tôi.

Ngựa chứng đầu đàn tái xanh mặt:

— Giáo sư kê tú đứng vào hòng tôi đấy hả?

Tôi nói:

— Anh đừng hiểu lầm. Tôi đã có lần bảo với ba anh là anh không đến nổi tệ, anh sẽ trở thành người học trò khá giỏi.

— Tôi cóc cần giỏi.

— Đáng tiếc cho anh.

— Không cần ai tiếc cho tôi. Tôi muốn hỏi giáo sư rằng tại sao ông giáo sư trẻ ở tỉnh X. bị học trò xin tí huyết ? Có phải ông ta chơi bạc bịp hay của đào của học trò không ?

— Anh chịu khó theo dõi báo *Vương Đạo*.

— Đồng ý là tôi sẽ theo dõi, tôi phải theo dõi. Nhưng tại tôi thích biết ý kiến riêng của giáo sư về vụ *giáo dục thời loạn, trò xin thầy tí huyết*.

— Theo tôi! đó là cách đặt «tit» vô ý thức của một tờ báo vô ý thức.

Ngựa chứng đầu đàn cười khẩy:

— Giáo sư chịu chơi đấy. Ông dám chống nhà báo, ông không sợ nhà báo hỏi thăm sức khỏe ông à ?

— Không, tôi không sợ những kẻ vô ý thức, vô trách nhiệm. Tôi chỉ sợ lẽ phải. Nhà giáo thì sợ nhất là thiếu bổn phận. Anh đừng để tôi thiếu bổn phận đối với bạn cùng lớp của anh.

Ngựa chứng đầu đàn phá ra cười. Tiếng cười của nó thật gượng gạo, đáng thương xót. Thăng Phong hiểu nó không đủ khả năng bắt tôi giận dữ, dù nó đã dồn tôi tới chân tường. Chỉ cần tôi bộc lộ sự thù ghét, khinh bỉ. Nó muốn thế. Là nó có lý do của nó để loại tôi khỏi ngôi trường này. Tôi không thể rời bỏ ngôi trường này được. Bây giờ, những hạt giống thương yêu của học trò tỉnh lý miền Tây đã gieo xuống thửa ruộng-tâm-hồn tôi. Tôi yêu họ như yêu học trò tỉnh lý miền Đông. Bọn thằng Phong không phải là tất cả học trò. Nhà giáo Doãn Quốc Sỹ nói đúng. *Đừng bao giờ nhìn một cây rồi bị huỷ hoại hoặc quên rừng*. Một người đi trên đường phục vụ đã nhìn rõ đốm lửa nhận đường của mình thì khó mà bị huỷ hoại. Tự đáy lòng tôi, tôi thương bọn thằng Phong ghê gớm. Tôi biết, một mai, nếu tôi thành công trong «sứ mạng» thì ngựa chứng trở về bàn học ngoan ngoãn, ngựa chứng sẽ cho tôi một tình thương yêu tha thiết hơn bất cứ ai cho tôi. *Nỗ lực rồi cây trồng*, tôi đang nỗ lực để cây trồng tình thương yêu của ngựa chứng.

— Giáo sư Định!

— Tôi vẫn nghe anh đây.

— Hôm nọ thằng nào nhờ con dao kỷ niệm của tôi?

Một cậu học trò đứng dậy:

— Tao nhờ đấy.

Ngựa chứng đầu đàn dấm tay xuống mặt bàn:

— Đưa trả gấp.

Cậu học trò tên Thành, Trần Tâm Thành nhìn tôi:

— Thưa thầy, con biết con có lỗi. Xin thầy cho phép con nói một câu với nó thôi.

Và cậu nói, giọng cương quyết:

— Anh tao giữ. Mà quên anh tao mà, thử ghé nhà đòi xem sao. Anh tao mới về phép.

Tôi xoa tay:

— Các anh nên đợi giờ ra chơi hãy nói chuyện đó.

Thành ngoan ngoãn ngồi xuống. Ngựa chứng đầu đàn giận tái mặt. Nó nghiêng răng ken két:

— Giáo sư mượn cả biệt kích dừ?

Rồi nó khôi hài:

— Bọn mình nguy đến... tính mạng rồi. Dọt lẹ!

Bốn con ngựa chứng xô bàn ghế bỏ ra khỏi lớp. Trần Tâm Thành đứng dậy. Khuôn mặt nó buồn rầu như thể nó sám hối tội lỗi.

— Thưa thầy, con đã làm thầy mang tiếng.

Tôi an ủi Thành:

— Anh có bổn phận của anh. Thầy không trách gì anh cả.

Thành ấp úng một câu nó đã nói hôm nào:

— Thưa thầy, thầy... độ... lượng... quá...

Tôi nói:

— Các anh cũng nên độ lượng. Một xã hội không hận thù là một xã hội gồm toàn những người độ lượng. Xã hội ấy đang được xây dựng ở những lớp học như lớp học này.

Lớp học yên lặng. Tôi nghe rõ từng tiếng chớp mắt. Và tôi mỉm cười:

— Chúng ta làm việc.

Giờ học luôn luôn hào hứng và có ý nghĩa khi ngựa chứng xuất hiện, phá đám rồi bỏ đi. Buổi trưa hôm đó, tôi và Lành bàn luận bài báo *Giáo dục thời loạn, trò xin thầy tí huyết* đăng tiếp trên tờ *Vương Đạo*.

— Bất được thằng học trò du đảng đó chưa, thưa thầy?

— Người ta đang truy nã nó.

— Vậy thì nó khó thoát.

— Có lẽ.

Tôi liệng tờ báo cho Lành:

— Em đọc đi.

Lành theo dõi bài báo xong, khuôn mặt nó hí hửng. Tôi hỏi:

— Em bằng lòng cách đối xử đó, hả?

Lành đáp:

— Thưa thầy, phải đối xử thế. Con không tha thứ những thằng học trò thầy nếu con có quyền hành. Học trò hành hung thầy thì nên bỏ tù nó.

— Em tin rằng bỏ tù học trò hư đốn là học đường nghiêm chỉnh chứ?

— Dạ.

— Rất tiếc, giáo dục không đồng nghĩa với truy tố.

— Thừa thầy...

— Em muốn hỏi điều gì ?

— Giả dụ thầy bị thằng học trò ác ôn hành hung, thầy sẽ làm gì ?

— Thầy sẽ xét lại thầy.

— Thầy không buộc tội nó ?

— Không.

— Tại sao, thừa thầy ?

— Giản dị lắm, bởi vì thầy giáo không phải là ông biện lý. Người ta đã quên vẽ cái công làm biểu hiệu cho giáo dục.

— Vậy thằng học trò phản phúc đó vô tội ?

— Nó vô tội.

— Thừa thầy, ai có tội ?

— Tất cả phải gánh chịu trách nhiệm. Chiến tranh, xã hội phân hóa, kinh tế suy sụp, tình trạng bất ổn hiện tại, sinh hoạt khó khăn, sự lười cuốn của chính trị, sự bỏ bê tuổi trẻ, sự trống vắng đàn anh tha thiết, nổi tương tư thần tượng của tuổi trẻ và nổi buồn thần tượng bị sụp đổ. Vân vân... Nhưng kẻ chịu trách nhiệm trước nhất là những bài báo với những hàng « tit » vô ý thức thổi phồng một sự thật bé nhỏ cần quên đi. Một thằng học trò hành hung thầy không có nghĩa là toàn thể học trò hành hung thầy, cái « tit » *Giáo dục thời loạn, trò xin thầy ti huyết* đọc lên nghe như nền giáo dục đã băng hoại. Đó không phải là sự báo động mà là sự tiếp tay phá hại giáo dục. Em nên quên chuyện này đi. Và tôi, tôi cũng muốn quên. Ngày mai bảo họ đổi tờ báo khác. Tôi cũng không đọc tờ *Vương Đạo* nữa. *Vương Đạo* chỉ chuyên làm « xi căng đan » giáo dục.

Tôi nói một mạch. Đề trấn an lời thì đúng hơn là đề trấn an Nguyễn Văn Lành. Tôi đang hoang mang vô cùng. Nền giáo đã xuống dốc như những bài báo tường thuật, bình luận ư ? Rồi người thầy giáo còn đủ uy tín đứng trên bục gỗ ? Thật khó kết tội những người học trò ngang ngược. Chiến tranh không vào lớp học nhưng dao búa đã vào. Dao búa đã vào lớp học của những ông thầy tương lai. Một khi sinh viên đại học sự phạm vào búa vào lớp diễu oai, dọa đập « đồng chí » để tranh chấp chức vị này nọ ở những cuộc bầu bán, nguyên rửa nhau bằng những ngôn ngữ không thể chấp nhận tại trường sự phạm thì họ nghĩ gì, làm gì khi học trò của họ hành hung họ ? Tôi bảo Nguyễn Văn Lành rằng tôi sẽ xét lại tôi nếu tôi bị hành hung, bởi thế.

Và cũng bởi lẽ, ở trường sự phạm, không vị thầy nào giảng dạy bài học thầy kết tội trò. Cả lý thuyết lẫn thực hành. Thời đại nào cũng có một số nhỏ học trò phản phúc đâu phải chỉ riêng thời đại này.

**vũ
mộng
lông**

(Còn tiếp)

trong nhật ký của quỳnh

truyện dài: ĐINH TIẾN LUYỆN

80

Có lẽ tôi sắp được ăn đám cưới họ. Vui biết mấy. Chị Vân có dáng người hơi cao, bà ta mặc áo dài rất đẹp lại chịu khó ma-ki-ê cả buổi nên con trai khối kẻ mê mệt. Song tôi vẫn chỉ thấy Vân đẹp như hoa hậu đã được chăm diêm. Diêm của hoa hậu vất vả lắm, nó chia nát ra từng mục. Cái đẹp, không bằng lòng nó rườm rà quá. Giữ được những nét tự nhiên dịu dàng để được khen một câu « dễ thương » không phải là ai cũng có thể.

Luận về cái đẹp nữa chứ, thôi, mắt thì giờ quá. Đệ nhị lục cá nguyệt ơi, chào mi và chồng sách vở.

thứ ba, 4-5

Sáng nay vừa tới trường, chưa kịp dắt xe vào sân gặp nhỏ Đông nó đã trách móc tôi đủ thứ. Đạo này mi coi bộ lạ lắm rồi đấy nhé. Nó làm tôi hơi giật mình và phải hết lời dỗ dành nó, tại chiều qua nó tới để cho tôi mượn vở vẽ vạ vật mà tôi lại « bo roi » nó. Có ai hện thì cứ

81

thú nhận đi. Tại tôi vẫn hay tía lia cái miệng thế, dù rất ư là hiền, là nhát, là còn bé bỏng trong những vụ hện hò. Tuy thế cái miệng lại rất ngọt khi nói năng tới chuyện đó. Bạn bè lâu không gặp nhau khi nhìn thấy nhau vồ lấy mà mắng. Cái mặt mi lâu nay vắng đâu, tao cứ tưởng có chàng trai khôi ngô tuấn tú nào ẵm lên xe hoa rồi chứ. Cái mặt dữ tợn của nhỏ Hiền không phải xấu miệng chứ, bao giờ lấy chồng thế nào cũng gặp phải ông chồng cù lèn, cặp tay vợ mà run, đi dạo phố thì cúi gằm xuống tìm tiền các. Nhưng kể ra nhỏ Đogg vẫn hiền nhất trong đám bạn tôi, tôi có lần rủ nó, mi may chiếc áo hippie mà mặc, trông xinh gái đáo để đấy. Con bé đâu có chịu, ngay cái chuyện tôi gạ nó may một chiếc áo hoa nó cũng không chịu nữa là. Chiều qua Đông đội mưa tới tôi nên nó la tôi quá thể, tôi phải nói dối là có chuyện phải đi thăm người bà con nằm bệnh viện. Thực ra buổi chiều tôi ở thư viện. Tôi vừa bước lên cầu thang thư viện thì nghe trời mưa đổ ào ào ở ngoài. Thư viện sớm nên còn thừa chỗ nên người giữ thẻ ghế ngồi cho tôi

82

muốn chọn ghế nào thì chọn. Viễn không tới thư viện chiều nay, cái bàn anh ngồi hàng ngày trống trơn, chả có một ai. Tôi xin cái thẻ ở chỗ ấy và ngồi nhìn những hàng nước mưa vã vào cửa kính ào ào, có cả những giọt nước lọt vào được bắn tới bàn tôi ngồi. Trời mưa mãi và các phòng thư viện phải bật đèn sớm. Tôi ghi tên mượn một cuốn giăng văn và làm được gần xong bài luận thì tự dưng thấy chả muốn viết nữa. Cơ chừng hơn 6g30 trời vẫn còn mưa làm tôi sốt ruột muốn bỏ về (cái đồng hồ đeo tay của tôi mới bị đứt mất dây, mấy lần tôi định thay mà không tìm ra cái dây nhưng như của nhỏ Đồng mà tôi thích nên thấy trời tối cứ sợ là đã mượn lấm). Trời vẫn còn mưa nhỏ và tôi thu vội mấy thứ nhét vào trong cái ví và ôm cuốn vở đứng ở cửa thư viện nhìn trời mưa. Tôi không ngờ là Viễn đi đằng sau tôi, suốt từ cầu thang xuống dưới nhà. Tôi giật mình như thấy anh hiện ra một cách thần thánh. Rõ ràng là hồi nãy không thấy anh tới và tôi đã ngồi nơi bàn của anh mà. Thư viện, mọi người có áo mưa hay chả có áo

83

mưa thấy mưa nhỏ cũng về hết cả, để tro tôi ra với Viễn. Tôi bối rối hết sức, hết nhìn lên trời mưa lại nhìn xuống đám bong bóng vỡ ra trên những vũng nước chưa chảy kịp còn đọng ở lề đường. Viễn gọi chuyện hỏi thăm tôi, chính tiếng nói của anh mới phá vỡ những khối đá thình lạng nghĩ ngợi của tôi bấy lâu nay. Anh nói chuyện không giống anh Uy, hiền lành và thông minh, không ưa khôì hài nhảm như các ông còn trai mà tôi có khi nói chuyện với họ. Tôi đâm ra ngờ ngẩn. Hay là một người con trai khi nói chuyện với một người con gái lần đầu tiên là phải thế. Có phải anh không giống những người con trai khác chỉ tại vì anh là Viễn. Có lẽ tôi đã ngờ ngẩn. Thay vì tôi có thể lia lia những chuyện của Viễn hỏi thì tôi lại chỉ đáp lí nhí. Viễn bảo mấy lần định đến hỏi chuyện Quỳnh nhưng ở trong thư viện thì không, ra tới ngoài hay ở nhà lại thấy Quỳnh có vẻ làm biếng nói quá nên cũng đâm ngại (Nhỏ Quỳnh này mà làm biếng nói à, anh Uy mà nghe biết chắc anh ấy kiện tới cùng mất). Thế rồi trời dứt mưa, trời cứ tạnh cơn làm như chẳng ai có hện... (tôi chép ý câu này ở trong một đoạn

trong nhật ký của quỳnh

84

văn nào tôi đã đọc, chàng nhìn đồng hồ thấy gần tới giờ hện mà trời ư ám thì lo lắng sợ trời mưa đổ xuống nàng chẳng tới được. Nhưng khi cả hai đã tới chỗ hện rồi thì chàng lại mong trời mưa to, mưa mãi chả dứt. Tôi muốn xóa cái câu « kỳ cục » mà tôi vừa viết, nhưng Quỳnh à, dù sao thì mi cũng đã đổ mặt rồi, làm sao tẩy xóa được, chối bỏ được hay là chỉ làm đôi tay luống cuống thêm.

thứ tư, 3-5

Hôm qua tôi còn quên không ghi, cái điều Viễn nói làm tôi thắc mắc. Chắc chữ Quỳnh viết đẹp lắm nhỉ. Sao anh nói vậy. Tại nhìn khi Quỳnh đi. Tôi không tin là tôi lại đi đẹp dáng (có ai nhìn được mình lúc mình đi nhỉ). Tôi không hiểu dáng đi liên quan tới chữ viết thế nào và tại sao Viễn lại nói thế. Cái đôi mắt của Viễn nhìn tôi, ơ kia, cái đôi mắt ấy hình như tôi thấy anh lạ làm sao ấy.

Đêm rồi tôi nằm mơ thấy sông. Mơ thấy sông hên lắm, sáng nay vừa tới lớp tôi lật đật tìm con Lệ ngay, có phải mơ thấy sông thì hên

lắm phải không, Lệ bẹo má tôi trêu, năm mơ thấy sông tức là có hẹn đó em ơi. Mắt em sáng như sao, hay là em đã yêu chàng nào rồi chẳng. Tôi hất tay nó ra chối «bậy nào, bậy nào». Lệ 19, nó hơn tôi 2 tuổi. Lệ có khuôn mặt ngầu và mắt, mũi miệng đều ở dưới mức trung bình, lại thêm nước da hơi đen, con gái như thế ai chả tủi, Hăng nhiều khi có vẻ... bất cần đời và rất bạo miệng. Nó nắm lấy cánh tay tôi, nè, đừng làm ra cái vẻ em «ngây thơ» lắm nhé. Rồi nó đọc... ngu ngôn : «*Quả cau nho nhỏ cái vỏ vân vân. Nay anh học gần mai anh học xa. Lấy anh từ thuở mười ba. Đến năm mười tám đã dà năm con. Ra đường thiệp hỡi còn son. Về nhà em đã năm con cùng chàng*». Nó phá lên cười làm tôi đỏ mặt không dám đứng gần nó nữa.

Tôi vừa lật vài trang chữ tôi viết. Chưa ai khen chữ tôi đẹp. Mà chắc là không có đẹp gì đâu. Nhưng dù thế thì có nghĩa là gì nhỉ. Lại ngó ngàng nữa rồi.

trong nhật ký của Quỳnh

thứ năm, 4-5

Mơ thấy sông, hên thật đấy. Tôi vừa nhận được thư của Minh Uyên, chiều nay được mẹ khen xếp được cái bàn bếp gọn ghẽ. Và hồi nãy ông Uy lại mới làm một cử chỉ đẹp với em gái là chi tiền. Ông ta gọi Ê Quỳnh sang đây ta nói chuyện này và đưa cho tôi 4 tờ giấy 5 trăm. Con bé đang cần tiền đóng đôi dép, hôm nọ mới thử kiểu dép ưng quá mà đành ngậm ngùi không dám xin bố. Tôi ý tứ trêu anh, có điều kiện gì chẳng. Anh Uy ki đầu tôi một cái, nhỏ này lắm chuyện quá cut đi. Xin lỗi đã nghi ngờ lòng tốt của anh. Tôi trở về phòng được một lát thì anh Uy lò dò sang. Lâu lâu mới thấy ông ấy diện «*py-ja-ma com-lê*» vào nên trông hiền lành tẻ, tôi nói thế và ông ấy lại ki vào đầu tôi, đừng nịnh nữa, ta không phát cho thêm đâu mà ham. Anh Uy nằm trên giường tôi và ôm chiếc gối để lên bụng.

(*còn tiếp*)

TỪ KẾT TƯỜNG

- Không, lên rừng thông.
- Không có ông Nội của di Cúc Huyền trên này đâu. Ông ở phía kia kia. Và Hạnh đưa tay chỉ làm như đã nói trúng câu hỏi của Lũy. Lũy cười lác đầu. Hạnh hỏi :
- Không sợ hả ?
- Lũy phải chạy tới nói sát vào tai Hạnh :
- Cậu bảo đi lên rừng thông trước.
- Hạnh bật cười, gật đầu, dẫn Lũy vào con ngõ dẫn lên con dốc. Dưới chân dốc, trong một bãi cỏ Lũy thấy có tấm bảng kẻ chữ xanh :

«*Đường lên rừng thông
Có đám bông bông
Trời xanh mây trắng
Ăn trái ngọt lòng*»

Lũy hỏi :

— Có đám bông bong hả Hạnh ?

— Ở đâu ?

Lũy chỉ tấm bảng cười. Hạnh cũng cười nói :

— Ngày xưa cơ, mới có bông bong, trái ăn ngọt lắm. Bây giờ người ta vào rừng thông đốn củi nhiều, đốn cả đám bông bong đi rồi.

— Sao người ta còn để tấm bảng đây chi vậy ?

— Đâu có biết.

Qua khỏi tấm bảng, bắt đầu leo dốc. Lũy lấy làm ngạc nhiên khi thấy ngoài kia là biển, bãi cát nối dài từ ven biển tới chân đồi. Con đường ngoá xa mùt mắt nhưng khi lên đây lại thấy ngó gần. Lại nghe được cả tiếng sóng đánh ầm ầm vào bãi. Nhưng con chim cất cánh lăm chầm những điềm màu trắng bay tung lên trên, chúng bay từng bầy, khi đáp xuống lại đậu rải rác trên các mỗm đá. Lũy bắt gặp một vào con chim con đang được mẹ mớm mồi. Lũy hỏi :

— Hạnh thích nuôi chim cát không ?

Hạnh nhìn, mắt sáng lên :

— Cậu bắt cho cháu đi. Thích nuôi lắm. Di Cúc Huyền cũng thích nuôi, nhưng không có ai bắt cho để nuôi cả.

Lũy vác cần câu đứng nhìn những con chim cát nói :

— Chừng về cậu bắt cho cháu một con, cho Cúc Huyền một con. Tha hồ mà nuôi.

— Cậu trèo ra các mỗm đá được à ?

— Phải trèo được chứ.

— Rủi cậu té xuống biển làm sao ?

— Cậu sẽ... lội vào bờ.

— Đừng tưởng. Biển sâu lắm, và sóng đánh mạnh lắm. Sóng có thể cung cậu ra ngoài khơi làm bạn với cá mập.

— Cậu sẽ cưỡi con cá mập chạy vào bờ.

Hạnh cười khoái chí chỉ lên những đám mây trắng bay là đà trên đầu.

— Ở đây gần sát những đám mây cậu Lũy nhỉ ?

— Rừng thông rộng lắm không ?

Hạnh quơ tay một vòng :

— Rộng ghê lắm. Cậu đi nửa ngày cũng chưa hết nữa là. Cháu đã từng đi thử với di Cúc Huyền cả ngày xem có đi hết được không nhưng cuối cùng mỗi chân quá phải bỏ cuộc.

— Cái gì cháu cũng nhắc tới Cúc Huyền.

Hạnh ngó Lũy cười. Lũy ném cần câu xuống bãi cỏ nằm luôn xuống thổ. Mây bay trên cao, ngó nhẹ hẫng như bông. Lũy nghe được mùi lá chết dưới

cỏ và hơi đất của buổi sáng vừa tan hết sương. Rừng thông vi vu, sóng biển muôn trùng ngoài khơi, gió thơm nồng mùi muối mặn và cát. Lũy nhắm mắt một lúc lâu, Hạnh cũng ngồi xuống bên cạnh Lũy ngắt những cọng cỏ non, những cánh hoa dại. Lũy thấy lòng mình nhẹ tênh, như tan rã êm đềm cùng với tiếng sóng và gió mây trên trời.

— Không đi nữa hả cậu Lũy ?

— Nằm nghỉ một chút. Cháu không thấy mây đẹp à ?

— Ở đây ngày nào mây cũng đẹp.

— Cháu có thích làm mây trắng bay trên trời không ?

Hạnh nhicu mày, đáp :

— Cháu không thích. Nhưng hình như di Cúc Huyền thích. Có hôm đi biển như thế này, di Cúc Huyền bảo với cháu đi thích làm những đám mây trắng thênh thang trên trời.

Lũy gục gục đầu. Những đám mây trắng trên cao và sóng bạc phía dưới biển. Tiếng sóng, tiếng thông reo và tiếng gió. Cái mênh mông đến ngộp hồn Lũy. Bây giờ mà được nằm đây, với những sự thanh thản trong lòng và chết đi như một giấc ngủ say, tưởng không còn gì toại nguyện hơn. Nhưng Lũy biết, mình vẫn chưa thanh thản được, chưa toại nguyện được một phần nhỏ nhoi trong đời sống này. Sự bận rộn kéo qua đời Lũy như những đám mây trắng thường xuyên kéo qua bầu trời. Ngày tháng như những đám mưa bụi làm mờ gương kính, hai tay Lũy vẫn thênh thang và rơi hẫng vào một khoảng không. Trong đó có ước vọng trở về căn nhà cũ sống lại một thời thơ ấu với những con ngựa trời ôm cục than nguội dưới chân trong vùng bầu sai trái của Mẹ. Đó có phải chăng là giấc mộng mà Lũy chỉ mơ trong những giấc ngủ hồi tưởng ? Giấc mộng cũng là một thứ mây trắng thênh thang và tan nát nhất.

— Cậu không tiếp tục đi nữa à ?

— Cậu thích nằm đây và chết như một giấc ngủ.

— Cậu nói kỳ. Tự nhiên cái đời chết.

Lũy vòng tay gối đầu dòm Hạnh cười. Bây giờ Lũy thấy Hạnh có đôi mắt giống chị Thục. Tại sao mắt của con gái thường đẹp ? Có phải để làm một chiếc hồ trong vát nước mùa thu ngâm đôi mắt của những gã con trai si tình và khờ khạo như Lũy. Đôi mắt của Chị Thục đã ngâm cả đời anh Hoán. Đôi mắt của Cúc Huyền, từ một buổi chiều nào không hẹn hò đã ngâm cả đời Lũy. Và đôi mắt của Hạnh cũng hứa hẹn ngâm cả đời một gã thanh niên nào đó, mai đây. Lũy yêu những đôi mắt đẹp. Nhìn vào mắt con gái là nhìn vào một cuộc hẹn hò. Và bất cứ cuộc hẹn hò nào trên đời này, cho tình yêu, cũng là một cuộc hẹn hò đẹp nhất, lớn nhất, dù từ hẹn hò đó đưa ta đi đến hai bờ xa cách và tan nát, Lũy đã bắt gặp được trong đôi mắt của Cúc Huyền một cuộc hẹn hò, không phải từ hôm gặp nhau mà như từ kiếp trước. Lũy muốn mình chết đi cho đôi mắt đó. Cúc Huyền chắc cũng đã biết như thế. Và Cúc

Huyền phải biết, tình yêu đang làm Lũy lười biếng, say ngất như leo lên rừng thông ngó xuống biển xanh. Lũy lấy một cánh tay ra khỏi đầu, chìa ngón trỏ vẽ thành tên Cúc Huyền vào một khoảng không tưởng tượng. Hạnh cười khúc khích :

— Cậu bắt chuẩn chuẩn à ?

— Cậu bắt gặp dì Cúc Huyền của cháu.

Hạnh nắm tay Lũy kéo dậy :

— Thôi, đi vào rừng thông không thì trưa mất. Buổi sáng cá ăn nhiều hơn buổi chiều. Nay, cháu đề nghị câu được con nào to nhất mình lấy củi đốt lên nướng ăn, mang về nhà uống lăm. Cậu đồng ý không ?

Lũy đứng lên, cười :

— Nhưng biết có câu được con nào không. Những người đang đại đội như cậu chả câu được cá. Vì cá chả bao giờ thêm rờ tới môi.

Hạnh ngo ngác :

— Cậu nói cái gì cháu không hiểu.

Lũy mỉm cười nhìn vào mắt Hạnh :

— Cháu có đôi mắt đẹp lắm. Lớn lên khỏi người mê đôi mắt cháu mà làm thơ.

— Cậu chuyên môn nói bậy.

Hạnh lờm Lũy và bỏ đi trước. Lũy lặng lẽ đi phía sau. Vừa đi Lũy vừa đá những bông cỏ dại cho rơi xuống đất. Lá thông từ mùa trước rơi vàng mặt đất. Lũy dẫm lên và nghe tiếng xương lá gãy nhẹ nhàng bên dưới. Rừng thông mênh mông như lời Hạnh nói. Đi mãi, Lũy vẫn chưa thấy đâu là đâu. Có lúc Hạnh biến mất sau những cây thông to, chờ Lũy đi qua, ngo ngác tìm mới hiện ra phía sau cười khúc khích.

Lũy định đi thẳng nhưng Hạnh đã kéo tay lại nói :

— Không phải lối này. Lối kia cơ. Đi thẳng lên trên đó chỉ gặp toàn những người đốn củi, họ dữ ghê lắm.

— Chắc là có cả Ông Nội của Cúc Huyền ?

Hạnh cười :

— Cháu không biết.

— Hôm nay chắc ông ấy cũng phải đi đốn củi nữa chứ gì. Cháu gặp và nói chuyện với ông ấy lần nào chưa ?

— Không có nói chuyện lần nào cả. Khi nào qua chơi với dì Cúc Huyền gặp ông trước cửa Hạnh cúi đầu chào. Hình như ông ngủ gục nên không thấy ông cục cựa.

(Còn tiếp)

Vậy đó, bỗng nhiên mà họ lớn
Tuổi hai mươi đến có ai ngờ
Một hôm trận gió tình yêu lại
Đứng ngàn trong vạt áo tiêu thơ
HUY CẬN

Nhất cử lưỡng tiên. Tôi yên lòng nằm ngủ. Và tôi chiêm bao thấy bài thơ của tôi in lên báo và em Ngọc cắt bài thơ áp vào ngực. Một tuần liền, sau hôm bị Ngọc bắt chớ dưới gốc cây me già, chị Phượng chẳng thêm lên thăm tôi, trao thư tình viết trên giấy nháp của Ngọc cho tôi. Tôi đã đan lưới bắt nỗi buồn rồi. Tôi muốn quên Ngọc. Người yêu của tôi bây giờ là Quỳnh, là Nhân. Dù thắng Niệm « ghen tị » tôi, Quỳnh và Nhân vẫn phục tôi biết làm thơ và có người yêu.

Ở tuổi vừa lớn, có người yêu cũng là chuyện phi thường.

bảy

Tôi đã tưởng Ngọc vĩnh viễn xa tôi, đã tưởng Mỵ Nương chê Trương Chi rồi. Vì từ cái buổi mai hôm ấy, tôi không còn được gặp Ngọc hay chị Phượng. Ca dao Việt nam có hai câu tuyệt vời :

Gió mưa là bệnh của trời

Trương tư là bệnh của tôi yêu nàng.

Trời Sài Gòn đang mắc bệnh gió mưa. Và tôi, tôi cũng đang mắc bệnh Trương tư. Suốt ngày, tôi nằm trên ghế bố. Chán ghê bố tôi lại leo lên cửa sổ khảy đàn miêng, nhìn mưa gió nồm nồm mà ti tỉ câu hát *Em đến thăm anh người em gái, là áo hương nồng, mắt huyền triu mến, sườn ảm lòng anh...* Nhưng em không đến thăm anh. Như thế đã hai tuần lễ. Tôi buồn chẳng thiết nói. Nhân và Quỳnh vẫn phục tôi. Một buổi chiều, Nhân tất tả giặt bức tường giấy, cầm tờ báo *Đời người* khoe nặng :

— Nó đăng thơ của «ông» Long ! Nó đăng thơ của «ông» Long !

Quỳnh nhẩy cẫng :

— Biết mà, «ông» Long đã trở thành thi sĩ !

Niệm giật mình :

— Nó đăng thơ hay nhắn tin ở mục hộp thư ?

Nhân dở tờ báo ra, đọc to tướng :

— «Bạn Văn Long (Sàigòn).— Thơ tốt lắm. Có triển vọng đi xa trong tương lai. Đã đăng số này. Gửi tiếp nhé ! Chào đây mạnh mẽ văn nghệ chủ quan viễn kiến. Rảnh ghé tòa soạn hay đàm trường thảo luận.

Rồi lật trang cuối cùng :

— Bài thơ có cái hình vẽ một thiếu nữ dơ nách mỉm cười.

Niệm dăng tờ báo coi qua. Nó hết khinh thường tôi mà chỉ lầm bầm :

— Lạ thật ! Lạ thật ! Nó mà làm thơ, lại được đăng.

Con ông cụ bèn thay đổi lập trường :

— Lập bút nhóm đi, Long !

Tôi giả vờ thản nhiên, coi chuyện báo *Đời người* đăng thơ mình như không có, mặc dù, lòng tôi mở hội tung bưng. Nhân đã trân trọng trao tờ báo cho tôi. Tôi hững hờ cầm lấy. Y hết một thi sĩ trừ danh, tôi hỏi :

— Có lỗi chính tả không đây ?

Nhân đáp :

— Không.

Tôi nhần nha châm điếu Ruby Queen, nhả khói rất nghệ sĩ :

— Bút nhóm hay thi văn đoàn ?

Niệm nói :

— Thi văn đoàn. Tao lấy tên là Thi Văn Đoàn Ly Hương.

Nhân nói :

— Bút nhóm Nhà Hát Tây đi !

Quỳnh nói :

— Thi Văn Đoàn Áo Thung hay Bí Tắt cho nó có vẻ khác đời.

Đặng Xuân Côn đã coi sự trình bày và chỗ trình bày bài thơ. Nó xô ngọt :

— Theo tao, nếu bầu thẳng Long làm chủ tịch thi văn đoàn hoặc bút nhóm, ta nên lấy tên là Bút Nhóm Sang Độc hay Thi Văn Đoàn Hôi Nách !

Tôi chết lặng. Nhìn kỹ trang cuối tôi mới thấy đề nghị của Côn xác đáng. Cảnh bài thơ của tôi là cái quảng cáo thuốc trị đủ thứ bệnh có vi trùng. Hai chữ *sang độc* to hơn tí bài thơ *Đời anh*. Còn cái hình vẽ trên bài thơ đúng là hình vẽ quảng cáo thuốc hôi nách mà anh thợ nhà in đã... ghen tài tôi, nhét bừa vô. Tôi lảng chuyện :

— Đùa tí mà. Không thi văn đoàn, bút nhóm gì hết.

Tôi giả vờ (luôn luôn giả vờ) phẫn chí, xé trang báo có đăng bài thơ của tôi, xé cả mầu nhắn tin ở mục hộp thư rồi quăng tờ báo đi. Tôi muốn phi tang... sang độc ! Và cảnh cáo Đặng Xuân Côn :

— Liệu hồn.

Còn cút sang Khánh Hội, vì đã tới giờ làm. Niệm bỏ xuống phố. Còn hai kẻ ái mộ tôi. Chúng nó tăng bốc tôi. Tôi tha hồ nói phét về thơ, thi sĩ, tình yêu... Tôi sai Nhân về nhà kiếm lưỡi dao cạo. Tôi cắt mầu nhắn tin và bài thơ (loại bỏ hình vẽ thiếu nữ dơ nách mỉm cười) nhét kỹ vào ví. Đêm ấy, tôi lại thức, cố «chế» bài thơ thứ hai. Lại hi hục khâu tăng đá. Không nổi. Cuối cùng, tôi bỏ bài thơ *Đời anh* và mầu nhắn tin vô phong bì, chờ gửi cho Ngọc. May làm sao, sáng hôm sau chị Phượng lên thăm tôi. Chị chưa kịp chuyển «thông điệp tình yêu», tôi đã làm lý đưa cho chị cái phong bì đựng một «pho» thơ của tôi và nói :

— Nhờ chị chuyển tận tay Ngọc. Sau đó là hết.

Chị Phượng định trao thư tình trên giấy nháp, tôi xua tay :

— Em không đọc nữa đâu. Thịt thỏ nấu cà ry cay muốn chảy nước mắt, chị ạ !

— Cậu Long.

— Bút hiệu Trương Chi, làm thơ ký Văn Long !

— Cậu Trương Chi tức Văn Long.

— Dạ.

— Hôm tự trường con Ngọc bị sốt.

— Sốt rét mấy tuần ?

— Ừ.

— Chị cũng sốt rét ?

— Cậu giận chị à ? Thôi chị về vậy...

Và chị Phượng về. Tôi không ân hận bởi bài thơ *Đời anh* của tôi sẽ được em Ngọc thưởng thức và tôi biết chắc em Ngọc còn yêu tôi. Tôi sung sướng khôn cùng. Tình yêu ly kỳ như tôi đã diễn tả. Đang muốn làm cu ly đồn điền Hớn Quản «rừng thì lắm vất, suối thì sâu», được yêu, bỏ mộng cu ly liền. Nhưng đang yêu mà bị tình yêu bảo đi chỗ khác chơi, mình bèn ôm mộng... du tử, khăn gói quả mướp ca bài *Ra đi khắp nơi xa vơi*, và mới tới một nơi không nhà cửa, bụng đói, chân mỏi đã nả nê than van *Chiều nay biết về nơi đâu, đừng chán ta ngắm cảnh bao la sâu !* Tôi đang sung sướng. Tôi vẫn còn sung sướng. Và tôi làm một lúc bày bài thơ lục bát. Những bài thơ này không thể chép ra đây vì sợ những tâm hồn đổ kỵ có thể liệt vào thi văn đoàn Sang Độc.

Bài thơ và mầu nhắn tin gửi cho Ngọc «ép phê» quá xá. Hai mươi bốn tiếng đồng hồ sau, trong lúc Bút Nhóm Sang Độc tạm gọi thế, đang quần xà lỏn, áo thung ngồi thảo luận văn nghệ và cơm áo tại đàm trường thì có tiếng ngón tay ngưng ngập búng vào tường giấy nghe lộp bộp. Vũ Khắc Niệm cầu nhau :

— Xê ra cho người ta thảo luận văn nghệ.

Tiếng lộp bộp vẫn... lộp bộp. Nhân đứng dậy ra «cửa», vén tường ngó. Nó thụt đầu vào ngay :

— Ê, có nàng thơ.

Tôi hơi hồi hộp. Nhưng có thể nàng thơ là con gái bà bán quýt mà tôi mua chịu quýt đã bốn hôm chưa có tiền trả. Tôi bảo Nhân :

— Hỏi xem, nếu nó đòi tiền quýt thì bảo mai tao trả.

Con nhà Nhân lại thò đầu ra. Nó «đổi thoại» gì với cô con gái bên ngoài, chúng tôi không thêm biết. Tôi vẫn còn ngót nghét trăm bạc, nó thúc nợ quá thì mình nhìn Ruby Queen. Sợ chi. Nếu nó đòi trả nợ bằng những bài thơ lục bát, tôi cũng sẵn sàng. Nhân đã thụt đầu vào. Nó rón rén bước gần tới... đàm trường văn nghệ Sang Độc, mặt mày quan trọng, giọng nói run rẩy :

— Nàng thơ tên Ngọc, nàng bảo muốn gặp «thi sĩ» Văn Long.

Tôi vụt đứng dậy, ra lệnh :

— Mặc quần áo nhanh lên !

Vũ Khắc Niệm cuống cà kê :

— Ông có mỗi bộ vừa mới giặt, hãy còn ướt.

Tôi dậm chân :

— Thi mày mặc quần áo ướt rồi rút xuống nhà.

Niệm cắn nhả :

— Không được.

Nhân, Quỳnh, Côn đã phá kỷ lục mặc quần áo nhanh nhất thế giới. Niệm vẫn dùng dằng, Nhân nói :

— Hay «ông» Niệm khoác đờ cái áo mưa vô.

Niệm gắt :

— Trời hôm nay nắng, mày muốn tao làm trò khỉ à ?

Tôi đưa ra giải pháp cấp thời :

— Thôi, ông lạy mày, mày giả vờ nằm ngủ, quay mặt chỗ khác, lấy chân đắp kín thân thể.

Niệm bằng lòng. Và Nhân, Quỳnh, Côn hân hoan rời khỏi căn nhà nghệ sĩ. Và tôi, tôi chỉ lo làm công việc... nghi lễ mà quên mất bồn phàn mặc quần áo. Vậy nhưng tôi vẫn tưởng mình đang diện bộ «xi mốc kinh». Tôi sắp long trọng ra mời nàng vô thì con nhà Niệm bịt miệng cười. Tôi cau :

— Mày phá đám, hả ?

— Ê, đại diện thi văn đoàn Áo Thung hay bút nhóm Quần Xà Lỗn ?

Tôi rụng rời. Suýt nữa là đi đoong mối tình thơ mộng. Bèa vô lấy áo, hối hả mặc. Mặc xong, sửa soạn tiếp người yêu mới thấy sự hung hăng của mình đã bỏ mình đi đâu mất.

(còn tiếp)